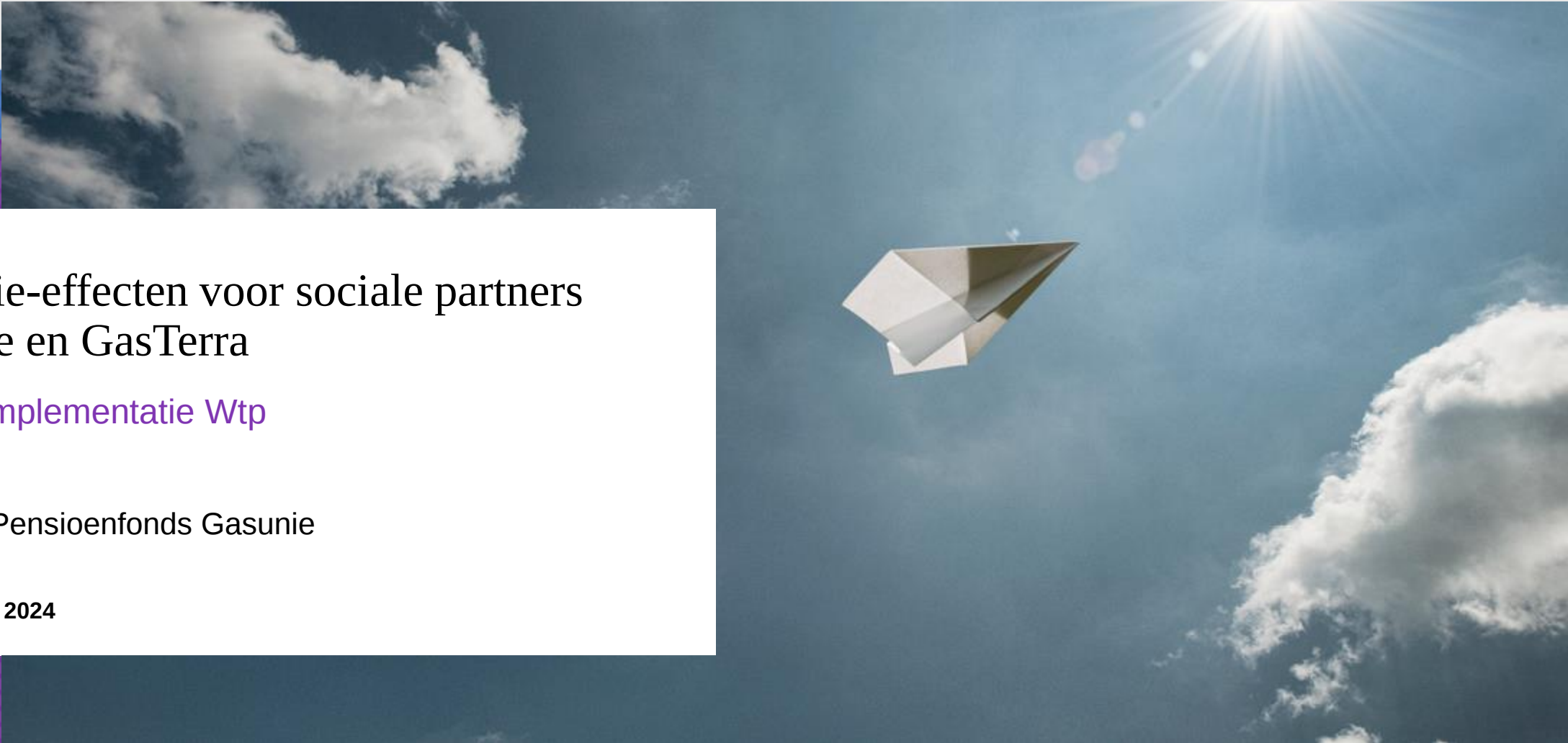

Transitie-effecten voor sociale partners Gasunie en GasTerra

Project implementatie Wtp

Stichting Pensioenfonds Gasunie

30 augustus 2024

Disclaimer

Deze presentatie is geschreven voor uw gebruik, in de context van het verstrekken van inzicht in de transitie-effecten bij overgang naar een solidaire premieregeling, op verzoek van PF Gasunie en op basis van hetgeen met u is overeengekomen. Het is niet geschreven voor gebruik in een andere context en/of door enige andere partij en zal in die zin niet aan hun vragen, belangen of doelstellingen beantwoorden.

De schriftelijke opmerkingen in deze presentatie moeten worden gezien in samenhang met de ondersteunende en verduidelijkende mondelinge opmerkingen en achtergrond zoals door WTW gegeven, voordat door u overgaat tot enige actie of het nemen van beslissingen.

Deze presentatie mag worden gedeeld met de diverse fondsorganen, toezichthouders en adviseurs van PF Gasunie. Deze presentatie mag ook worden gedeeld met de sociale partners van de werkgevers (Gasunie en GasTerra), en met de verenigingen van gepensioneerden en slapers. Deze presentatie mag door sociale partners openbaar worden gemaakt als onderdeel van het transitieplan Wtp. WTW aanvaardt geen verantwoordelijkheid nog enige zorgplicht of aansprakelijkheid jegens derden die een kopie van deze presentatie verkrijgen.

De berekeningen in deze presentatie zijn gebaseerd op diverse veronderstellingen. De werkelijkheid zal afwijken van deze veronderstellingen. De belangrijkste gehanteerde veronderstellingen zijn:

- Samenstelling van het deelnemersbestand per 31 december 2023
- Toeslagachterstanden per 1 januari 2024
- Veronderstellingen over toekomstig rendement, rente en inflatie volgens de uniforme DNB-scenarioset van Q1 2024 (per 31 december 2023)
- Regelgeving zoals bekend per 5 juli 2024

Rob Schilder
Senior Director
+31 6 5151 1364
rob.schilder@wtwco.com

Marnix Ceelaert
Senior Director
+31 6 2297 6417
Marnix.ceelaert@wtwco.com

Lars van Heijst
Associate Director
+31 88 543 3546
Lars.van.heijst@wtwco.com

Alex Hille
Associate
Alexander.hille1@wtwco.com

Achtergronden

- Vanwege nieuwe wetgeving (Wtp) willen sociale partners van Gasunie en GasTerra de pensioenregeling, die wordt uitgevoerd door Pensioenfonds Gasunie, aanpassen naar een solidaire premieregeling (SPR):
 - Een solidaire premieregeling met een spaarpremie gelijk aan 28,11% van de pensioengrondslag.
 - Invaren van de opgebouwde CDC-aanspraken naar de nieuwe regeling.
- Deze rapportage geeft een cijfermatige analyse van de pensioenresultaten bij
 - Enerzijds voortzetting van de huidige CDC-regeling onder het huidige FTK
 - Anderzijds overgang naar een SPR met invaren van opgebouwde aanspraken bij de volgende veronderstellingen:
 - 135% dekingsgraad op het moment van invaren
 - Een beleggingsbeleid dat is afgeleid van een risicohouding die past bij het in 2023 gehouden risicopreferentie-onderzoek en de veronderstellingen onder het beleggingsbeleid van de huidige CDC-regeling
- Methodiek van vergelijking
 - Stochastisch analyse van 10.000 simulaties, gebaseerd op de DNB P-set van Q1 2024
 - Netto profijt is berekend met 10.000 simulaties op DNB Q-set van Q1 2024.
 - Op het deelnemersbestand van PF Gasunie ultimo 2023 (medewerkers van Gasunie en van GasTerra)
 - De resultaten worden getoond met maatmensen met karakteristieken gebaseerd op de gemiddelde kenmerken van het deelnemersbestand
 - Onderscheiden naar actieven / slapers / gepensioneerden
 - Leeftijden: 25 – 30 – 35 – 40 – 45 – 50 – 55 – 60 – 65 – 68 – 75 – 85 – 95
 - Getoond worden:
 - **Vervangingsratio** = gemiddelde voor inflatie gecorrigeerde OP-uitkering gedurende de gehele uitkeringsfase, uitgedrukt als percentage van de pensioengrondslag.
 - Voor reeds gepensioneerden tonen we de **Uitkeringsratio** = gemiddelde voor inflatie gecorrigeerde uitkering gedurende de gehele uitkeringsfase, uitgedrukt als percentage van de huidige CDC-uitkering

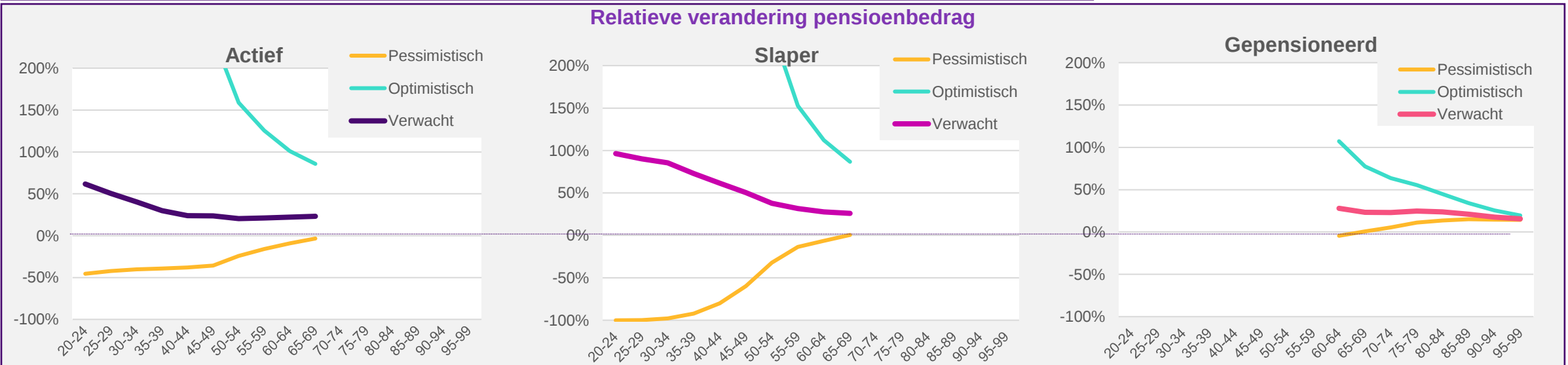
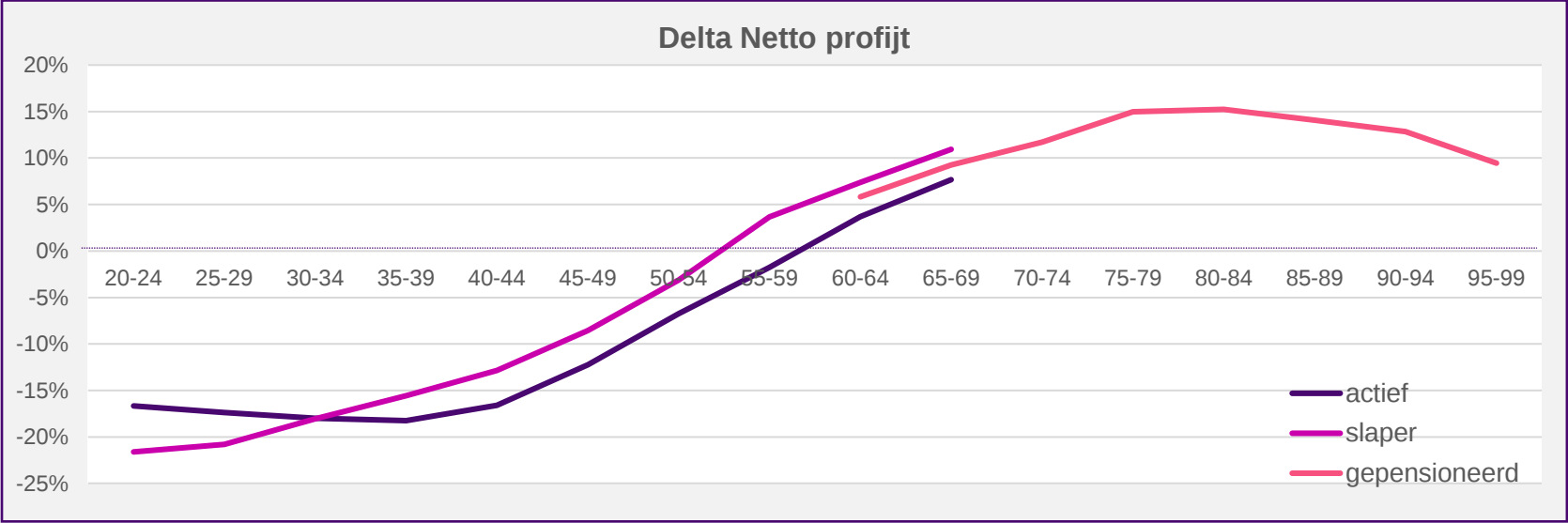
Gasunie en GasTerra

- De Wtp-doorrekening in deze presentatie is gedaan op het volledige deelnemersbestand van PF Gasunie per eind 2023. Dit deelnemersbestand bevat medewerkers van Gasunie en van GasTerra.
- Onderstaand zijn enkele kerncijfers weergegeven van de Gasunie- en de GasTerra-populatie

	Gasunie	GasTerra	Totaal
Fulltimers	1.271	80	1.351
Partimers	354	24	378
Totaal aantal deelnemers	1.625	104	1.729
Vrouw (fte)	247,3	24,7	272,0
Man (fte)	1.318,4	74,3	1.392,6
Totaal aantal fte's	1.565,7	98,9	1.664,6
Gemiddelde leeftijd	48,9	48,6	48,6
Gemiddeld salaris	€ 97.104	€ 114.704	€ 98.150

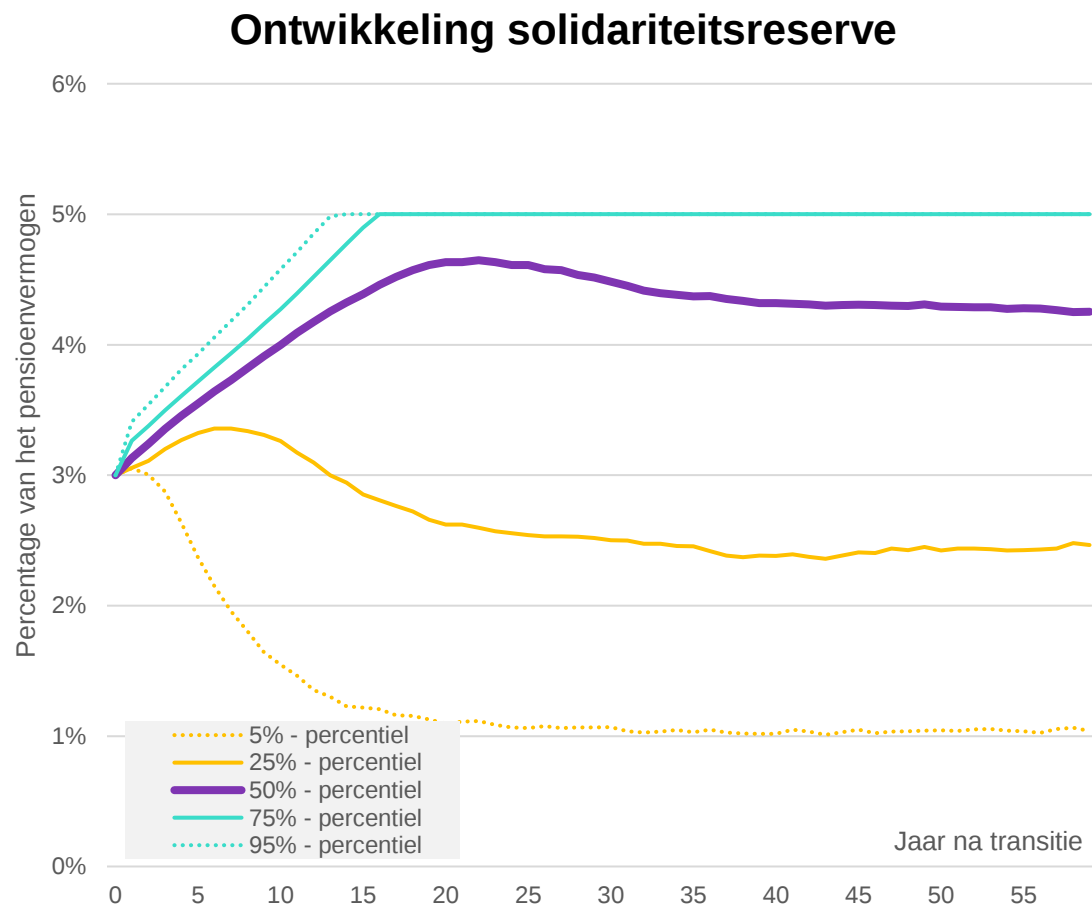
- GasTerra-deelnemers betreffen ongeveer 5% van het totaal aantal actieven.
- Bij de niet-actieven (slapers en gepensioneerden) maken we geen onderscheid tussen Gasunie en GasTerra
- De deelnemerskenmerken van GasTerra zijn in grote lijnen vergelijkbaar met die van Gasunie. De berekeningen op het totale deelnemersbestand achten wij representatief zowel voor Gasunie alsook voor GasTerra.

Transitie-effecten samenvattend

Over de solidariteitsreserve

Ontwikkeling solidariteitsreserve

Vul- en uitdeelregels solidariteitsreserve

Initiële vulling: 3% van het totale pensioenvermogen

- **Jaarlijkse structurele vulling gerelateerd aan het SDR-niveau:**

- + 5,0% als $SDR < 1\%$
- + 3,0% als $1\% < SDR < 3\%$
- + 2,0% als $3\% < SDR < 4\%$
- + 0,0% als $4\% < SDR$

- Geen vulling uit premie
- Geen extra vulling indien leeg

Uitdeelregels:

- Aanvulling op de uitkering van pensioengerechtigden zodanig dat de aangevulde uitkering niet lager is dan die in het jaar ervoor.
- Voorkoming negatief persoonlijk pensioenkapitaal (vanwege opheffing leenrestrictie) in circa 6% van de scenario's zou dit voor kunnen komen.
- Per jaar wordt hooguit 1/5e deel van de solidariteitsreserve gebruikt voor aanvulling van de uitkeringen.
- Maximumniveau 5% van het totale pensioenvermogen. Het overschot boven de 5% wordt beschouwd als overrendement en als zodanig verdeeld onder de deelnemers.

Uitkering in variant mét en variant zonder solidariteitsreserve

Toelichting

De grafieken geven inzicht in de ontwikkeling van de uitkering voor de gepensioneerde maatmens.

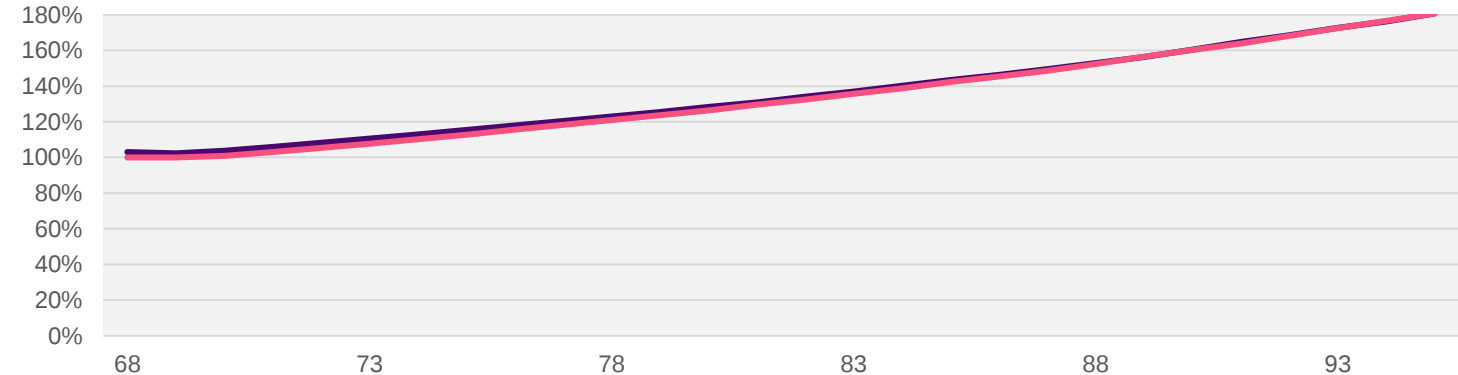
De uitkering is weergegeven ten opzichte van de startuitkering (ná invaren) in de nieuwe SPR.

De bovenste grafiek toont de mediaan van de uitkeringsratio in een variant mét en een variant zonder solidariteitsreserve. De uitkering is in 50/50 procent van de doorgerekende scenario's hoger/lager dan de mediaan.

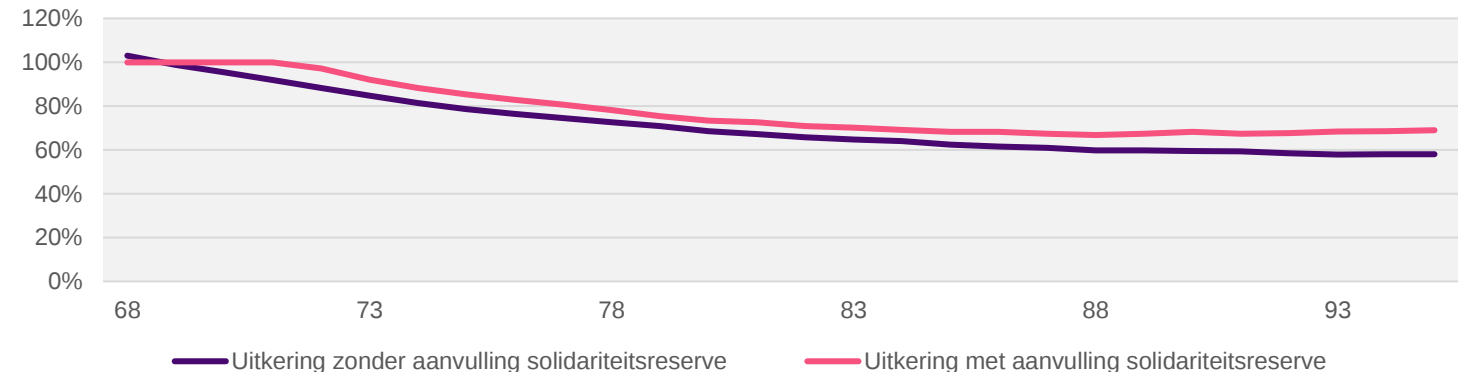
De onderste figuur toont het 5^e percentiel (slecht weer) van de uitkeringsratio. In 95% van de doorgerekende scenario's is de uitkering hoger dan dit slecht-weer-scenario.

De grafieken laten zien dat de solidariteitsreserve weinig effect heeft op de mediane uitkering. Maar in de slecht-weer-scenario's zakt de uitkering minder ver weg als er sprake is van een solidariteitsreserve.

Uitkering - Mediaan

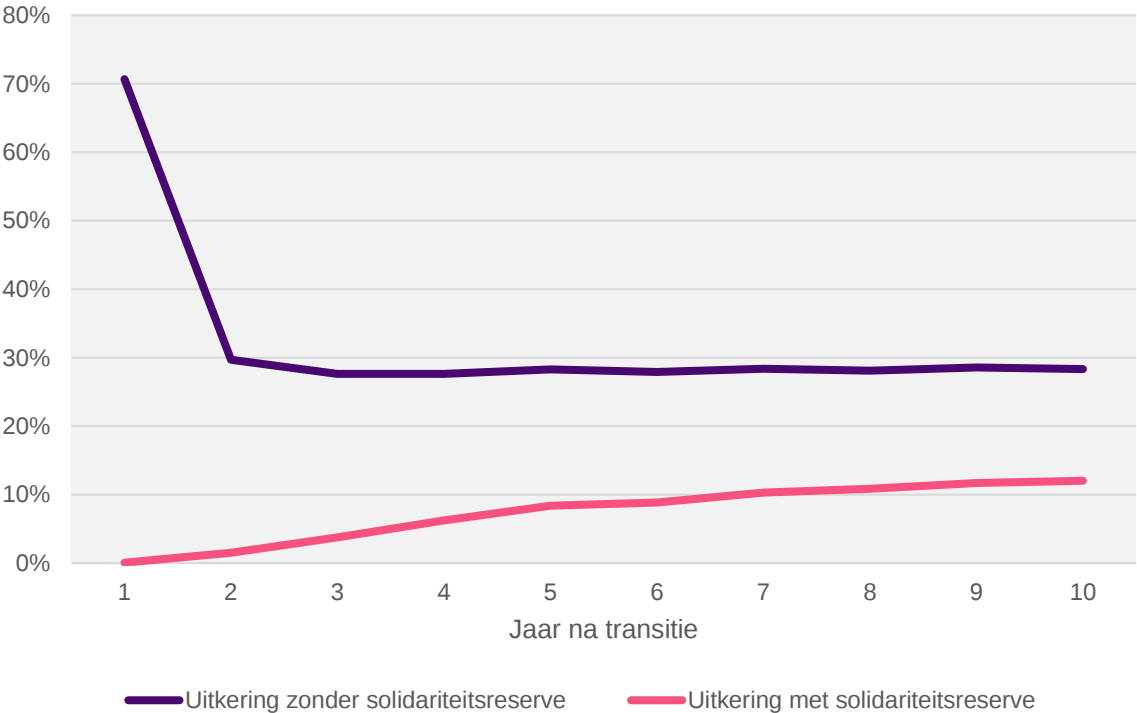

Uitkering - in slecht-weer-scenario's

Solidariteitsreserve – kans op korten

Kans op korten

Toelichting

De grafiek links laat zien dat de kans op een nominale korting van de uitkering significant kleiner wordt wanneer deze wordt beschermd door de solidariteitsreserve.

Na 10 jaar heeft de solidariteitsreserve een verlagende werking op de kans op een korting van de uitkering van circa 28% naar circa 12%.

De mate van prijscompensatie staat in de onderstaande tabel weergegeven. De prijscompensatie wordt berekend door de stijging (of daling) van de uitkering in een periode van 5-, 20-, of 40-jaar te delen door de cumulatieve inflatie tot dat moment. Een negatieve prijscompensatie duidt dus op een daling van de uitkering. Let op dat het initieel uitgedeelde kapitaal bij invaren hierbij dus niet wordt meegenomen.

Mate van prijscompensatie		Excl reserve aanvulling	Incl reserve aanvulling
Mediaan	5 jaar	51%	54%
	20 jaar	77%	83%
	40 jaar	104%	111%
Slecht weer	5 jaar	-120%	-53%
	20 jaar	-70%	-56%
	40 jaar	-36%	-15%

Solidariteitsreserve – mate van bescherming tegen nominale daling

Op basis van nominale uitkering

Kans op af-/toename uitkering in jaar t ten opzichte van jaar t-1		t=1	t=5	t=15	t=25
Zonder solidariteitsreserve	Meer dan 5% toegenomen	0%	22%	26%	29%
	Tussen 1% en 5% toegenomen	8%	42%	39%	38%
	Tussen 0% en 1% toegenomen	21%	8%	8%	8%
	Tussen 0% en 1% afgenomen	29%	7%	6%	6%
	Tussen 1% en 5% afgenomen	39%	15%	14%	14%
	Meer dan 5% afgenomen	3%	6%	6%	6%
Met solidariteitsreserve	Meer dan 5% toegenomen	0%	22%	27%	30%
	Tussen 1% en 5% toegenomen	8%	35%	31%	29%
	Tussen 0% en 1% toegenomen	92%	35%	29%	28%
	Tussen 0% en 1% afgenomen	0%	1%	2%	1%
	Tussen 1% en 5% afgenomen	0%	3%	6%	6%
	Meer dan 5% afgenomen	0%	4%	6%	6%

Bovenstaande tabel toont de kans op toe- of afname van de nominale uitkering (zonder rekening te houden met inflatie) in een variant mét en een variant zonder solidariteitsreserve.

Door de solidariteitsreserve is de kans op een verlaging in de eerste 5 jaar na transitie sterk afgenomen.
De kansen op beperkte korting (afname tussen 0% en 5%) zijn in de variant met solidariteitsreserve structureel kleiner dan in de variant zonder reserve. De solidariteitsreserve biedt echter geen volledige bescherming tegen grote economische tegenvallers (de kans op meer dan 5% afname wijzigt nauwelijks door de reserve).

Solidariteitsreserve – mate van jaarlijkse koopkrachtbescherming

Op basis van reële uitkering

Kans dat de ontwikkeling van de uitkering voor- of achterloopt op de inflatie		t=1	t=5	t=15	t=25
Zonder solidariteitsreserve	Meer dan 5% toegenomen t.o.v. prijsinflatie	0%	13%	11%	19%
	Tussen 1% en 5% toegenomen	0%	38%	34%	35%
	Tussen 0% en 1% toegenomen	0%	9%	9%	8%
	Tussen 0% en 1% afgenomen	1%	8%	9%	8%
	Tussen 1% en 5% afgenomen	65%	21%	24%	20%
	Meer dan 5% afgenomen	34%	11%	13%	10%
Met solidariteitsreserve	Meer dan 5% toegenomen t.o.v. prijsinflatie	0%	13%	13%	21%
	Tussen 1% en 5% toegenomen	0%	36%	31%	31%
	Tussen 0% en 1% toegenomen	0%	11%	8%	8%
	Tussen 0% en 1% afgenomen	1%	10%	9%	8%
	Tussen 1% en 5% afgenomen	91%	24%	29%	22%
	Meer dan 5% afgenomen	9%	6%	10%	9%

De doorgerekende SPR biedt weinig koopkrachtbescherming op jaarbasis. De uitkeringen in de SPR bewegen mee met beleggingsrendement (niet met inflatie). De toedelingsregels van de solidariteitsreserve zijn niet gerelateerd aan inflatie.

De tabel laat zien dat er een grote kans is dat de ontwikkeling van de uitkering achterblijft bij inflatie. Er is ook een grote kans dat de uitkering harder stijgt dan inflatie.

Het wel/niet gebruiken van een solidariteitsreserve verandert daar weinig aan.

Uitkomsten vervangingsratio's

CDC vs SPR

Vervangingsratio's - Actieven

Toelichting

De bovenste grafiek toont de vervangingsratio's van actieve deelnemers bij voortzetting van pensioenopbouw in de huidige CDC-regeling met een huidige dekkingsgraad van 135%.

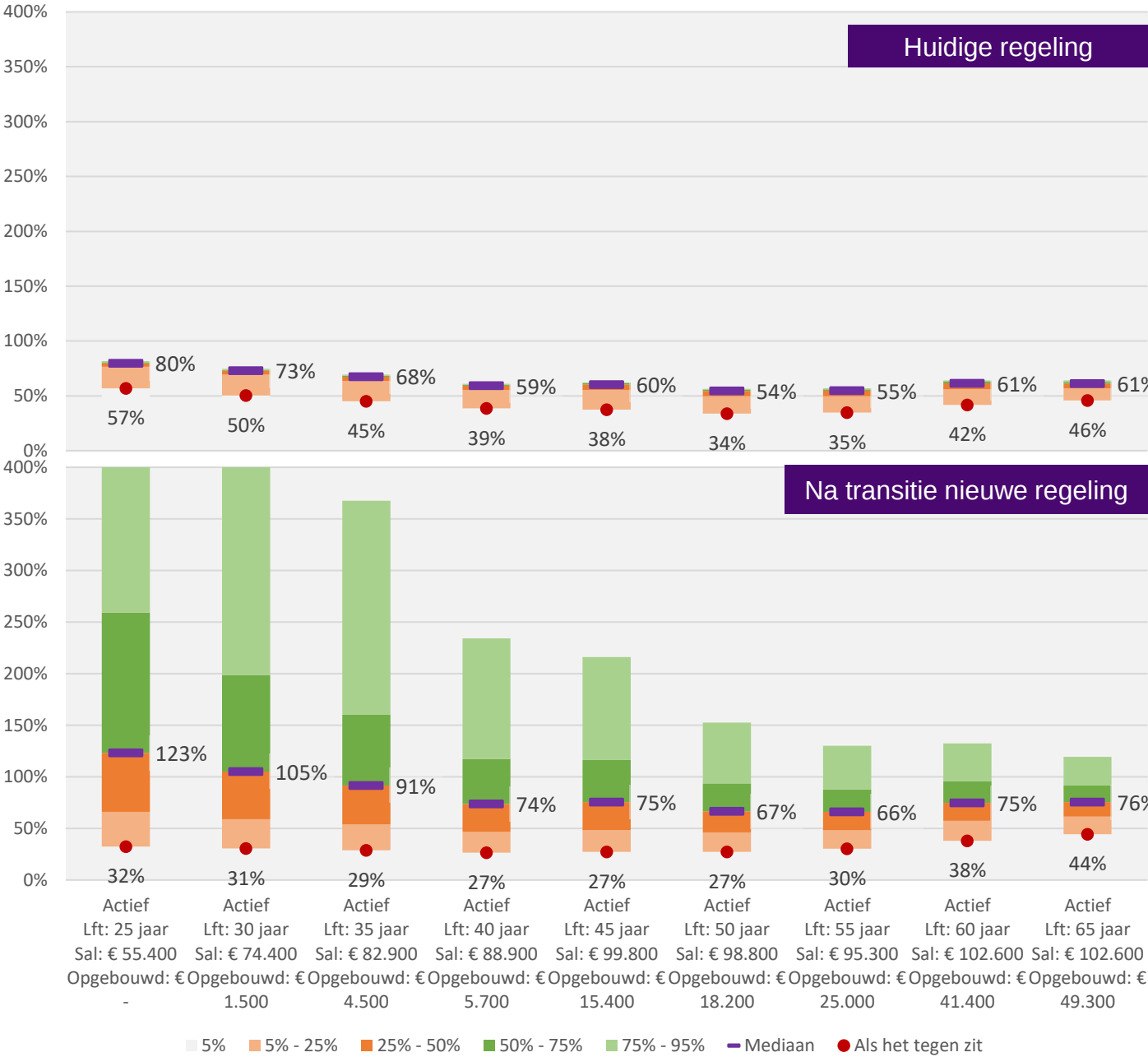
De onderste grafiek toont de vervangingsratio's:

- bij invaren vanuit een dekkingsgraad van 135% naar de SPR volgens de standaardmethode met 10 jaar spreiding
- en compensatie voor afschaffing doorsneesystematiek
- en volledige reparatie van toeslagachterstanden
- bij verdere opbouw met een spaarpremie van 28,11%.

Onderstaande tabel toont:

- de relatieve verbetering van het mediane ouderdomspensioen ten opzichte van de CDC-regeling

Leeftijd	25	30	35	40	45	50	55	60	65
Verbetering	54%	44%	35%	24%	25%	22%	21%	22%	23%

CDC vs SPR

Uitkeringsratio's – Slapers

Toelichting

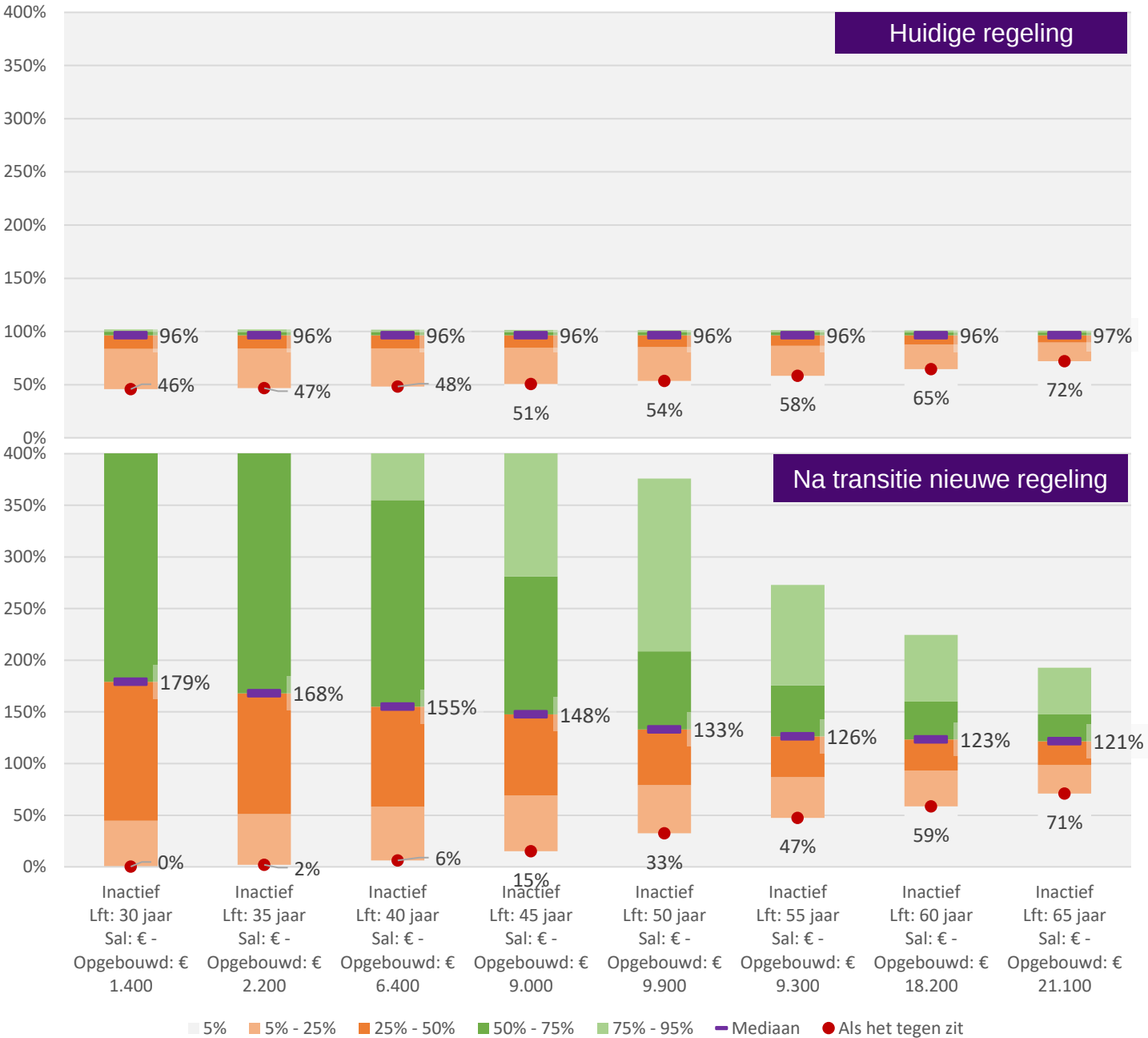
De bovenste grafiek toont de uitkeringsratio's van de slapers bij voortzetting van de huidige CDC-regeling met een huidige dekkinggraad van 135%.

- De onderste grafiek toont de uitkeringsratio's:
- bij invaren vanuit een dekkinggraad van 135% naar de SPR volgens de standaardmethode met 10 jaar spreiding
 - en compensatie voor afschaffing doorsneesystematiek
 - en reparatie toeslagachterstanden

Onderstaande tabel toont:

- de relatieve verbetering van de mediane ouderdomspensioen-uitkering ten opzichte van de CDC-regeling

Leeftijd	30	35	40	45	50	55	60	65
Verbetering	86%	74%	61%	53%	38%	31%	28%	26%

CDC vs SPR

Uitkeringsratio's - Gepensioneerden

Toelichting

De bovenste grafiek toont de uitkeringsratio's van de gepensioneerden bij voortzetting van de huidige CDC-regeling met een dekkingsgraad van 135%.

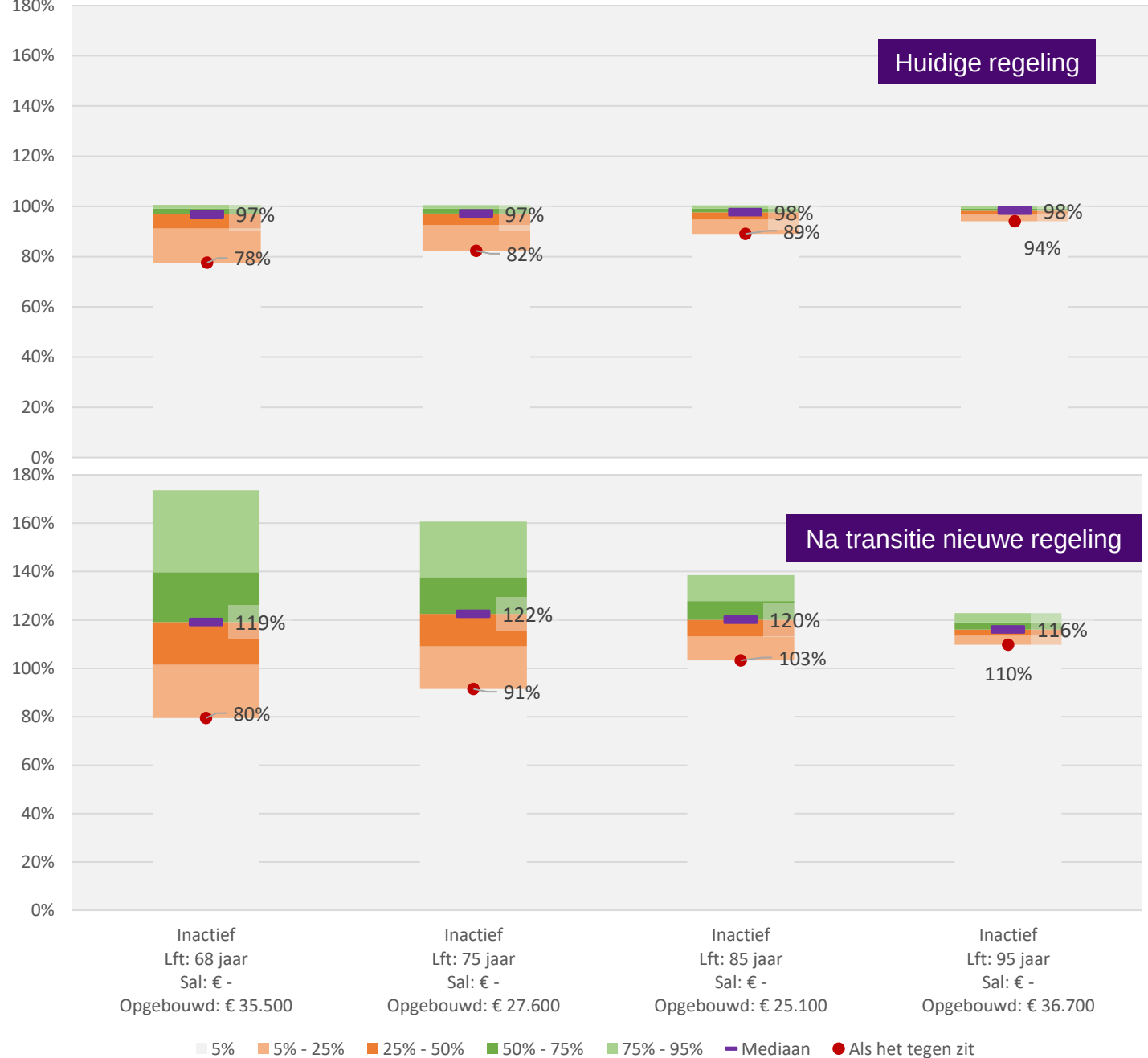
De onderste grafiek toont de uitkeringsratio's:

- bij invaren vanuit een dekkingsgraad van 135% naar de SPR volgens de standaardmethode met 10 jaar spreiding
- en compensatie voor afschaffing doorsneesystematiek
- en reparatie toeslagachterstanden

Onderstaande tabel toont:

- de relatieve verbetering van de mediane ouderdomspensioen-uitkering ten opzichte van de CDC-regeling

Leeftijd	68	75	85	95
Verbetering	23%	26%	23%	18%

CDC vs SPR

Ontwikkeling uitkering – 68-jarige

Toelichting

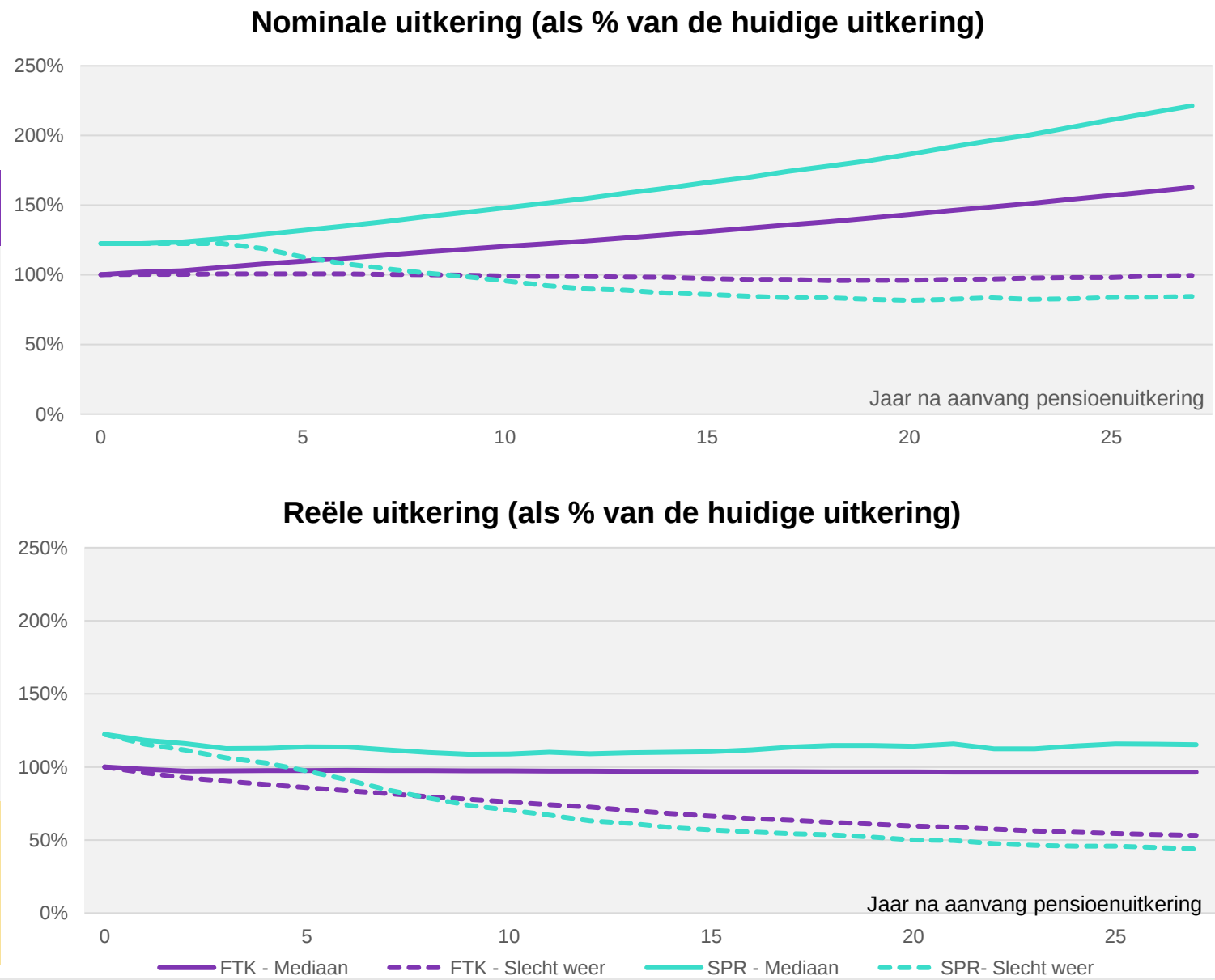
Aan de rechterzijde is de ontwikkeling van de mediaan van de ouderdomspensioenuitkering weergegeven voor de 68-jarige gepensioneerde maatmens. De bovenste figuur toont de ontwikkeling van de nominale uitkering en de onderste figuur toont de reële uitkering (koopkrachtbehoud).

Voor SPR is gerekend met de variant met compensatie DSS en reparatie toeslagachterstanden

De plaatjes laten zien dat de uitkering na invaren in de SPR meestal hoger zal zijn dan bij voortzetting van de huidige CDC-regeling. In een slechtweer-scenario kan de uitkering bij SPR op langere termijn echter lager uitkomen dan in de huidige regeling.

De onderste grafiek laat zien dat de ontwikkeling van de uitkering in SPR in de meeste gevallen achterblijft bij inflatie.

LET OP: De plaatjes tonen alleen de mediaan en het 5%-percentiel. De mediaan toont weliswaar een stabiel patroon, maar de werkelijke uitkering zal volatiel zijn.

Mate van koopkrachtbehoud

Onderstaande tabellen tonen de OP-uitkering in het toekomstige jaar (bij overgang naar de nieuwe regeling op 68-jarige leeftijd) bij verschillende percentielen.

De OP-uitkering is weergegeven ten opzichte van de huidige uitkering na correctie voor prijsinflatie. Een percentage van 100% betekent dat de uitkering exact gelijk is aan de huidige uitkering na correctie voor prijsinflatie.

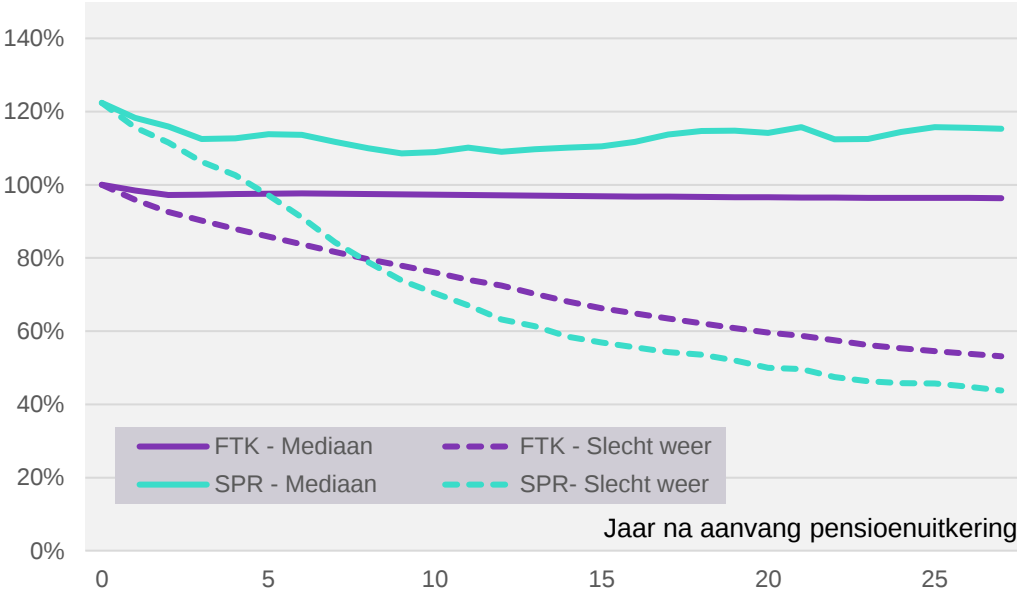
Bij voortzetting huidige FTK-regeling

	0	1	2	3	4	5	10	15	25
95%	100%	100%	100%	101%	101%	101%	101%	101%	101%
75%	100%	99%	99%	99%	99%	99%	99%	99%	99%
50%	100%	98%	97%	97%	97%	98%	97%	97%	96%
25%	100%	98%	96%	95%	94%	93%	91%	89%	86%
5%	100%	96%	93%	90%	88%	86%	76%	66%	55%

Na invaren naar de SPR-regeling

	0	1	2	3	4	5	10	15	25
95%	122%	120%	122%	122%	127%	133%	152%	179%	247%
75%	122%	119%	118%	117%	119%	122%	126%	137%	162%
50%	122%	118%	116%	113%	113%	114%	109%	111%	116%
25%	122%	117%	114%	110%	108%	107%	93%	87%	81%
5%	122%	116%	112%	106%	103%	97%	70%	57%	46%

Reële uitkering (als % van de huidige uitkering)

De tabellen laten zien:

- Op een 5-jaars horizon, is in 95% van doorgerekende scenario's de uitkering in SPR (fors) hoger dan de huidige OP-uitkering inclusief volledige correctie voor prijsinflatie.
- Op lange termijn is in meer dan de helft van de doorgerekende scenario's de SPR-uitkering hoger dan de huidige inflatie-gecorrigeerde uitkering.
- In een slecht-weer-situatie is de mate van koopkrachtbescherming op lange termijn in de SPR iets minder goed dan in de huidige regeling.

Uitkomsten ambitie:

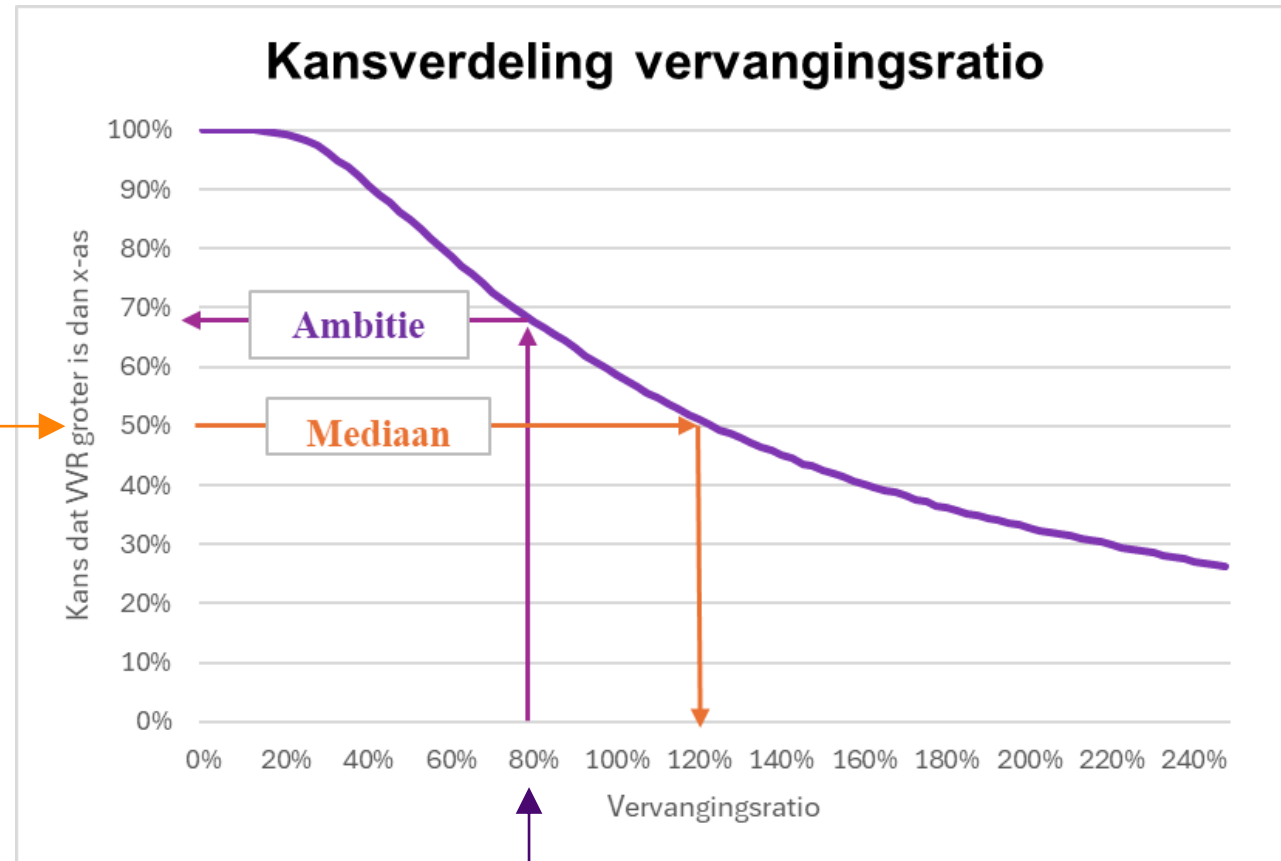
ouderdomspensioen gelijk aan 80% van de gemiddelde reële pensioengrondslag

Achtergronden

- **Doel van deze berekening:** inzicht in ambitie:
 - Ambitie: ouderdomspensioen gelijk aan 80% van de gemiddelde reële pensioengrondslag
 - De gemiddelde reële pensioengrondslag = het gemiddelde van de pensioengrondslagen tijdens de opbouwfase, gecorrigeerd naar het prijsniveau van 'vandaag'
 - Het ouderdomspensioen = het gemiddelde van de ouderdomspensioenuitkering gedurende de gehele uitkeringsperiode na de pensioenleeftijd (gebaseerd op de levensverwachting)
 - Bij pensioenleeftijd 68
 - Met een partnerpensioen gelijk aan 70% van het ouderdomspensioen
- **Methodiek en veronderstellingen**
 - 25 jarige deelnemer:
 - Pensioengevend salaris: € 37.855
 - Geen opgebouwde pensioenaanspraken
 - Geen vertrekansen (deelnemer blijft pensioen opbouwen tot 68-jarige leeftijd)
 - Geen carrière – loongroei = prijsinflatie
 - Beleggingsrendementen, marktrentes en inflaties: DNB-scenario-set Q1 2024
 - Financiële positie: 31 december 2023 (135%) – volledige inhaalindexatie en compensatie afschaffing doorsneesystematiek uit pf-vermogen

Kansverdeling vervangingsratio 25-jarige maatmens

VVR	Kans
Groter dan 80% <i>ambitie</i>	68%
Groter dan 123%	50% <i>mediaan</i>
Groter dan 33%	95% <i>slecht weer</i>

Effecten op pensioen bedragen op populatie niveau

Stapsgewijze relatieve verandering van de mediane OP-uitkering

	Actieven										Pens	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95+
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+	<70						
0. Huidige CDC-regeling	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
1. Nieuwe opbouw in SPR	57%	45%	32%	19%	8%	0%	-4%	-4%	-3%	-1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
2. Invaren (standaardmethode)	1%	2%	5%	8%	13%	19%	20%	25%	29%	30%	29%	26%	24%	21%	17%	14%	11%
3. 3% initiële vulling SDR	2%	2%	2%	2%	2%	1%	0%	-1%	-1%	-1%	-1%	-2%	-2%	-2%	-1%	-1%	-1%
4. Compensatie afsch. DSS	0%	0%	0%	0%	1%	4%	5%	2%	0%	-1%	-2%	-2%	-2%	-2%	-1%	-1%	-1%
5. Inhaalindexatie	0%	0%	0%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	1%	4%	6%	6%	6%	7%
Totaal pensioen verwachting	62%	50%	41%	30%	24%	24%	20%	21%	22%	23%	23%	23%	25%	24%	21%	18%	16%

Bovenstaande tabel toont per transitie-stap de relatieve verandering van de ouderdomspensioenuitkering (mediaan) voor elk leeftijdscohort ten opzichte van de voorgaande stap, uitgedrukt als percentage van de mediane uitkering bij voortzetting van de huidige CDC-regeling.

De tabel toont alleen de transitie-effecten van actieven en gepensioneerden. De effecten van slapers zijn in dit overzicht niet opgenomen.

De onderste rij toont het totale transitie-effect (geheel van de afzonderlijke effecten inclusief onderlinge kruiseffecten) per leeftijdscohort.

Stapsgewijze relatieve verandering van de mediane OP-uitkering

	Slaper									
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
0. Huidige CDC-regeling	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
1. Nieuwe opbouw in SPR	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
2. Invaren (standaardmethode)	107%	100%	92%	78%	66%	56%	43%	37%	34%	31%
3. 3% initiële vulling SDR	2%	2%	2%	1%	1%	0%	0%	-1%	-2%	-2%
4. Compensatie afsch. DSS	-2%	-2%	-2%	-2%	-2%	-2%	-3%	-3%	-2%	-2%
5. Inhaalindexatie	-4%	-4%	-3%	-2%	-2%	-1%	-1%	0%	-1%	0%
Totaal pensioen verwachting	96%	90%	85%	73%	61%	50%	38%	32%	28%	26%

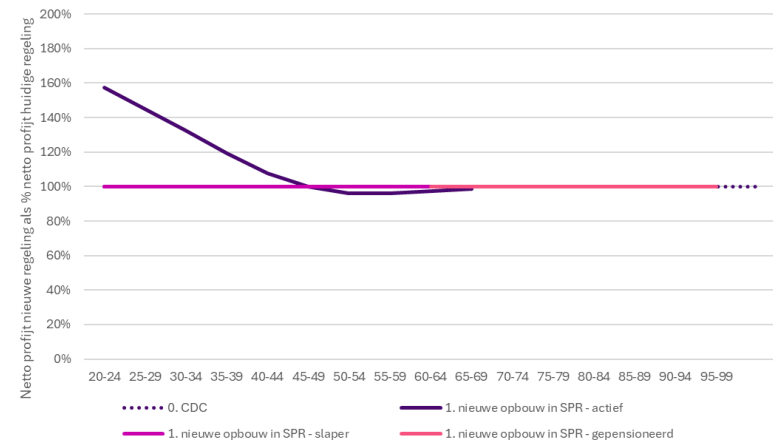
Bovenstaande tabel toont per transitie-stap de relatieve verandering van de ouderdomspensioenuitkering (mediaan) voor elk leeftijdscohort ten opzichte van de voorgaande stap, uitgedrukt als percentage van de mediane uitkering bij voortzetting van de huidige CDC-regeling.

De tabel toont alleen de transitie-effecten van slapers.

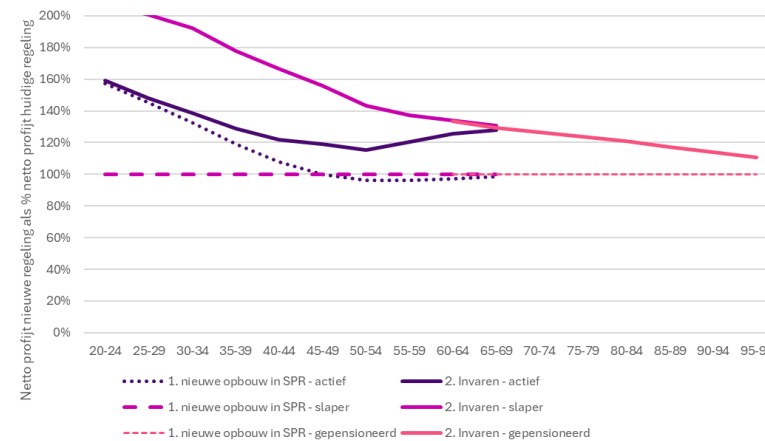
De onderste rij toont het totale transitie-effect (geheel van de afzonderlijke effecten inclusief onderlinge kruiseffecten) per leeftijdscohort.

Stapsgewijze relatieve verandering van de mediane OP-uitkering

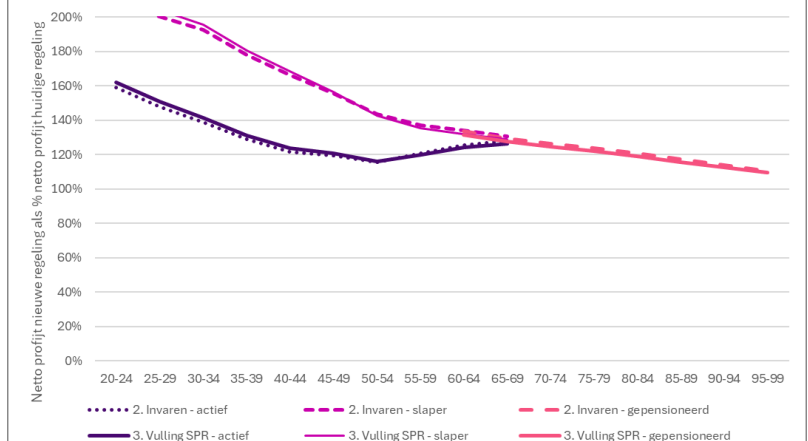
Stap 1 - nieuwe opbouw in SPR

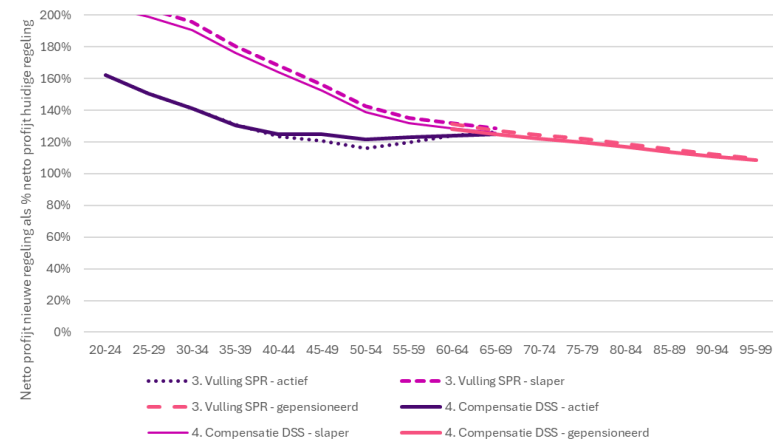
Stap 2 - Invaren

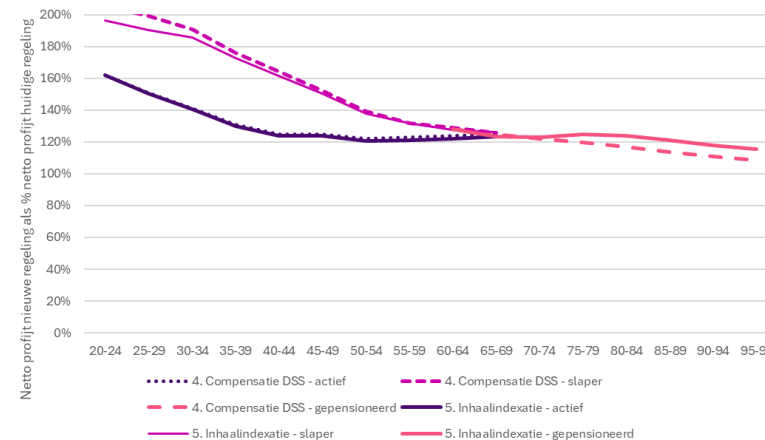
Stap 3 - Vulling SDR

Stap 4 - Compensatie DSS

Stap 5 - Inhaalindexatie

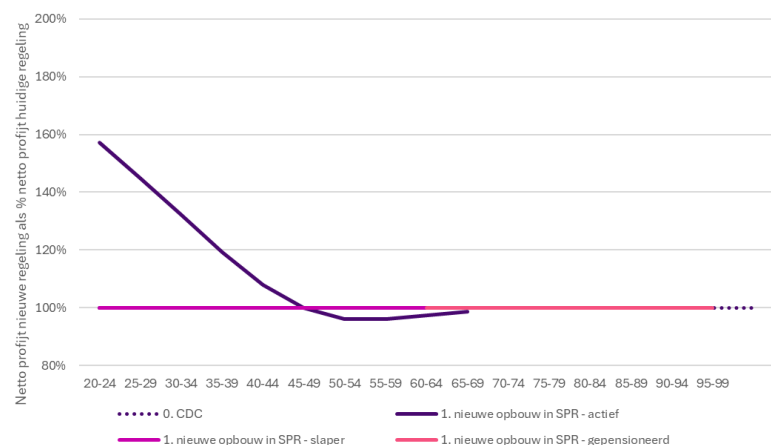
Elke grafiek toont de mediaan van de OP-uitkering. De mediaan is daarbij uitgedrukt als percentage van de mediane OP-uitkering in de huidige CDC-regeling.

In elke grafiek zien we steeds

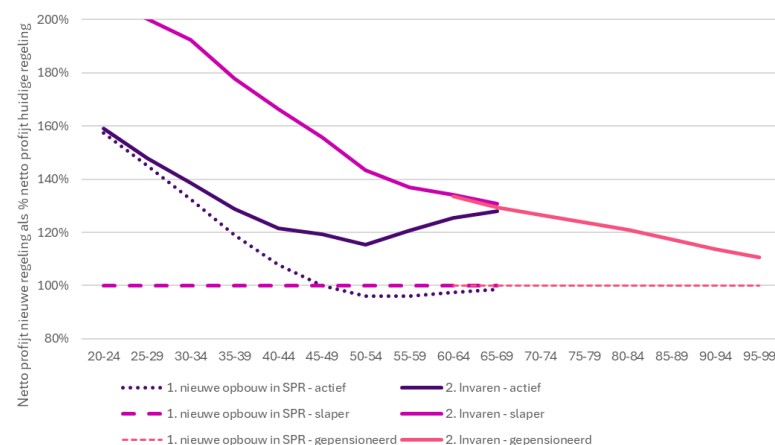
- (a) De mediane uitkering van de regeling voorafgaand aan de transitiestap – de gestippelde lijn
- (b) De mediane uitkering van de regeling ná de transitiestap – de doorgetrokken lijn

Stapsgewijze relatieve verandering van de mediane OP-uitkering

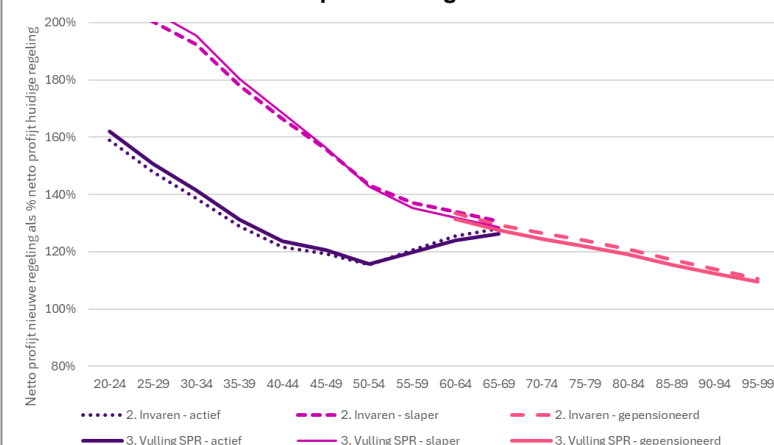
Stap 1 - nieuwe opbouw in SPR

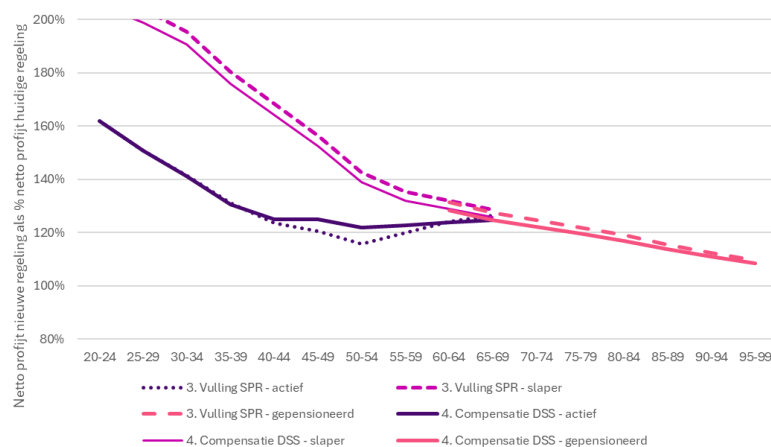
Stap 2 - Invaren

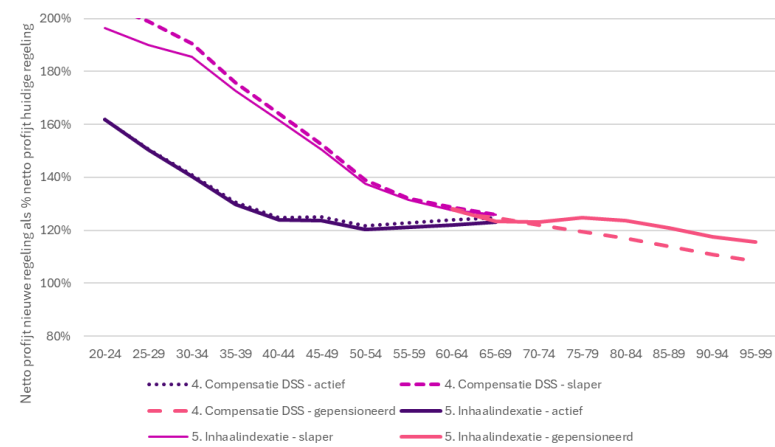
Stap 3 - Vulling SDR

Stap 4 - Compensatie DSS

Stap 5 - Inhaalindexatie

Elke grafiek toont de mediaan van de OP-uitkering. De mediaan is daarbij uitgedrukt als percentage van de mediane OP-uitkering in de huidige CDC-regeling.

In elke grafiek zien we steeds

- (a) De mediane uitkering van de regeling voorafgaand aan de transitiestap – de gestippelde lijn
- (b) De mediane uitkering van de regeling ná de transitiestap – de doorgetrokken lijn

Stapsgewijze relatieve verandering van de OP-uitkering in slecht weer

	Actieven										Pens						
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+	<70	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95+
0. Huidige CDC-regeling	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
1. Nieuwe opbouw in SPR	-45%	-40%	-36%	-31%	-25%	-19%	-15%	-9%	-5%	-3%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
2. Invaren (standaardmeth.)	-2%	-3%	-7%	-12%	-18%	-21%	-13%	-7%	-1%	2%	4%	6%	7%	7%	7%	7%	6%
3. 3% initiële vulling SDR	1%	1%	1%	1%	1%	0%	0%	-1%	-1%	0%	0%	1%	2%	2%	2%	2%	2%
4. Compensatie afsch. DSS	0%	0%	0%	0%	0%	2%	4%	2%	0%	-1%	-2%	-2%	-2%	-2%	-1%	-1%	-1%
5. Inhaalindexatie	0%	0%	0%	0%	0%	0%	-1%	-1%	-2%	-1%	-1%	1%	4%	6%	6%	6%	7%
Totaal pensioen verwachting	-45%	-42%	-40%	-39%	-38%	-36%	-24%	-16%	-9%	-3%	1%	6%	11%	14%	15%	15%	14%

Bovenstaande tabel toont per transitie-stap de relatieve verandering van de ouderdomspensioenuitkering (in slecht weer) voor elk leeftijdscohort ten opzichte van de voorgaande stap, uitgedrukt als percentage van de slecht-weer uitkering bij voortzetting van de huidige CDC-regeling.

De tabel toont alleen de transitie-effecten van actieven en gepensioneerden. De effecten van slapers zijn in dit overzicht niet opgenomen.

De onderste rij toont het totale transitie-effect (geheel van de afzonderlijke effecten inclusief onderlinge kruiseffecten) per leeftijdscohort.

Stapsgewijze relatieve verandering van de OP-uitkering in slecht weer

	Slaper									
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
0. Huidige CDC-regeling	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
1. Nieuwe opbouw in SPR	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
2. Invaren (standaardmeth.)	-100%	-100%	-98%	-92%	-79%	-57%	-28%	-9%	-2%	3%
3. 3% initiële vulling SDR	n.a.		-2%	-1%	-2%	-2%	-2%	-2%	-2%	0%
4. Compensatie afsch. DSS			-3%	-3%	-2%	-2%	-2%	-2%	-2%	-2%
5. Inhaalindexatie			-3%	-1%	-2%	-1%	-1%	0%	-1%	0%
Totaal pensioen verwachting	-100%	-100%	-98%	-92%	-80%	-60%	-32%	-14%	-6%	0%

Bovenstaande tabel toont per transitie-stap de relatieve verandering van de ouderdomspensioenuitkering (in slecht weer) voor elk leeftijdscohort ten opzichte van de voorgaande stap, uitgedrukt als percentage van de slecht-weer uitkering bij voortzetting van de huidige CDC-regeling.

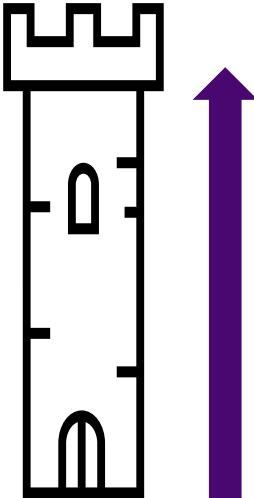
De tabel toont alleen de transitie-effecten van slapers.

De onderste rij toont het totale transitie-effect (geheel van de afzonderlijke effecten inclusief onderlinge kruiseffecten) per leeftijdscohort.

Gevoeligheidsanalyse - Uitkomsten pensioenbedragen bij alternatieve dekkingsgraden

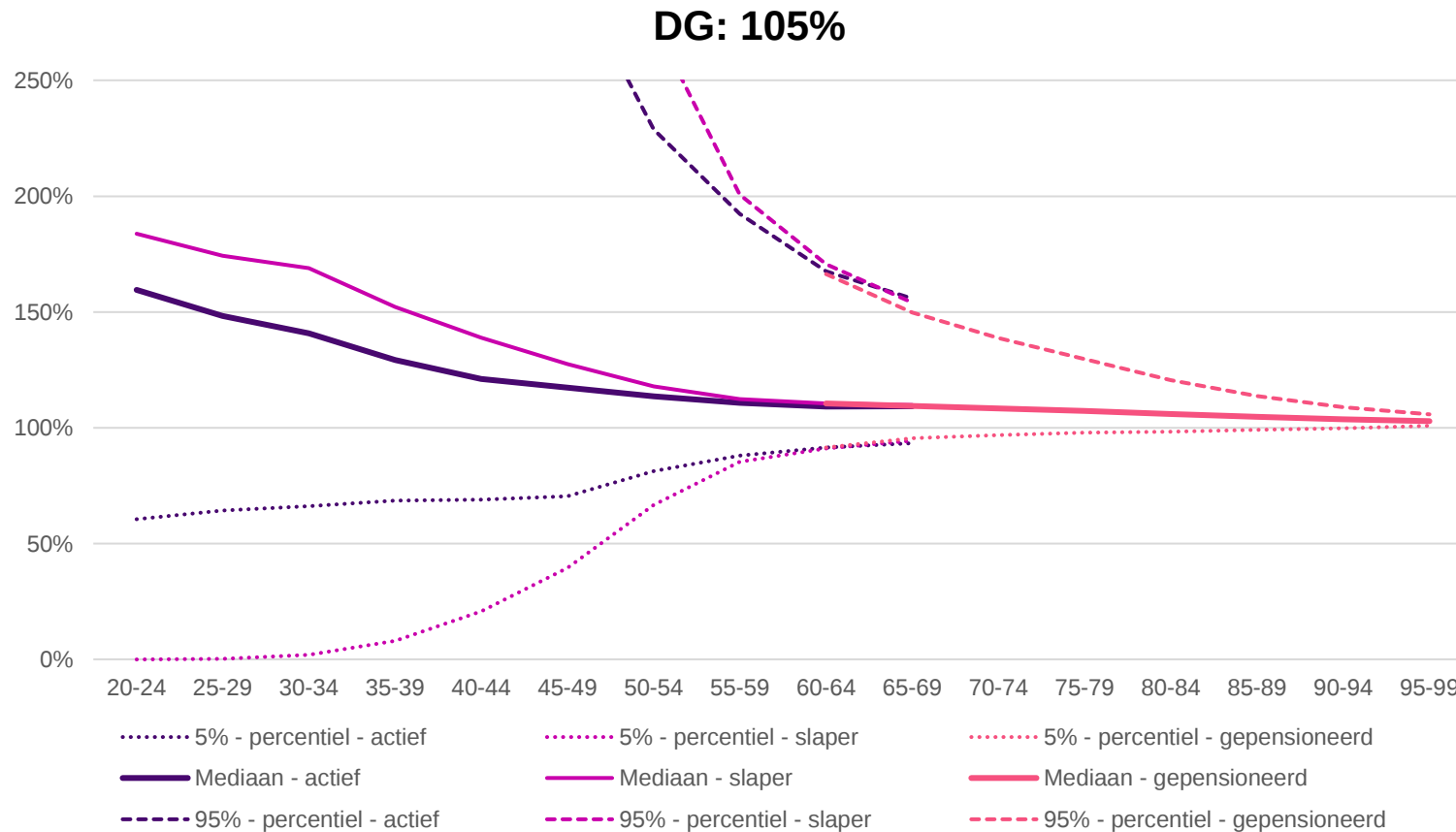
Verdeling pensioenvermogen bij verschillende dekkningsgraden

Bij voorrangsregels conform de basisvariant

	<u>DG 105%</u> 100%, deels gefinancierd uit premie Gedeeltelijk 10 jaren	<u>DG 115%</u> 100% Gedeeltelijk 10 jaren	<u>DG 135%</u> Basisvariant 100% Volledig 10 jaren	<u>DG 145%</u> 100% Volledig 10 jaren
Compensatie afschaffing DSS				
Inhaaltoeslagen # jaren spreiding standaardmethode				
Invaren standaardmethode	-	1,7%	19,8%	28,9%
Compensatie DSS	0,5% (2,3% uit premie)	2,8%	2,8%	2,8%
Reparatie inhaaltoeslag	0,5%	4,5%	5,7%	5,7%
Wettelijke reserves	2,5%	2,8%	3,3%	3,5%
Initiële vulling solidariteitsreserve	1,5%	3,2%	3,9%	4,1%
waarde huidige nominale pensioenaanspraak	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Totale dekkningsgraad voorafgaand aan invaren	105%	115%	135%	145%

Relatieve verandering van de OP-uitkering

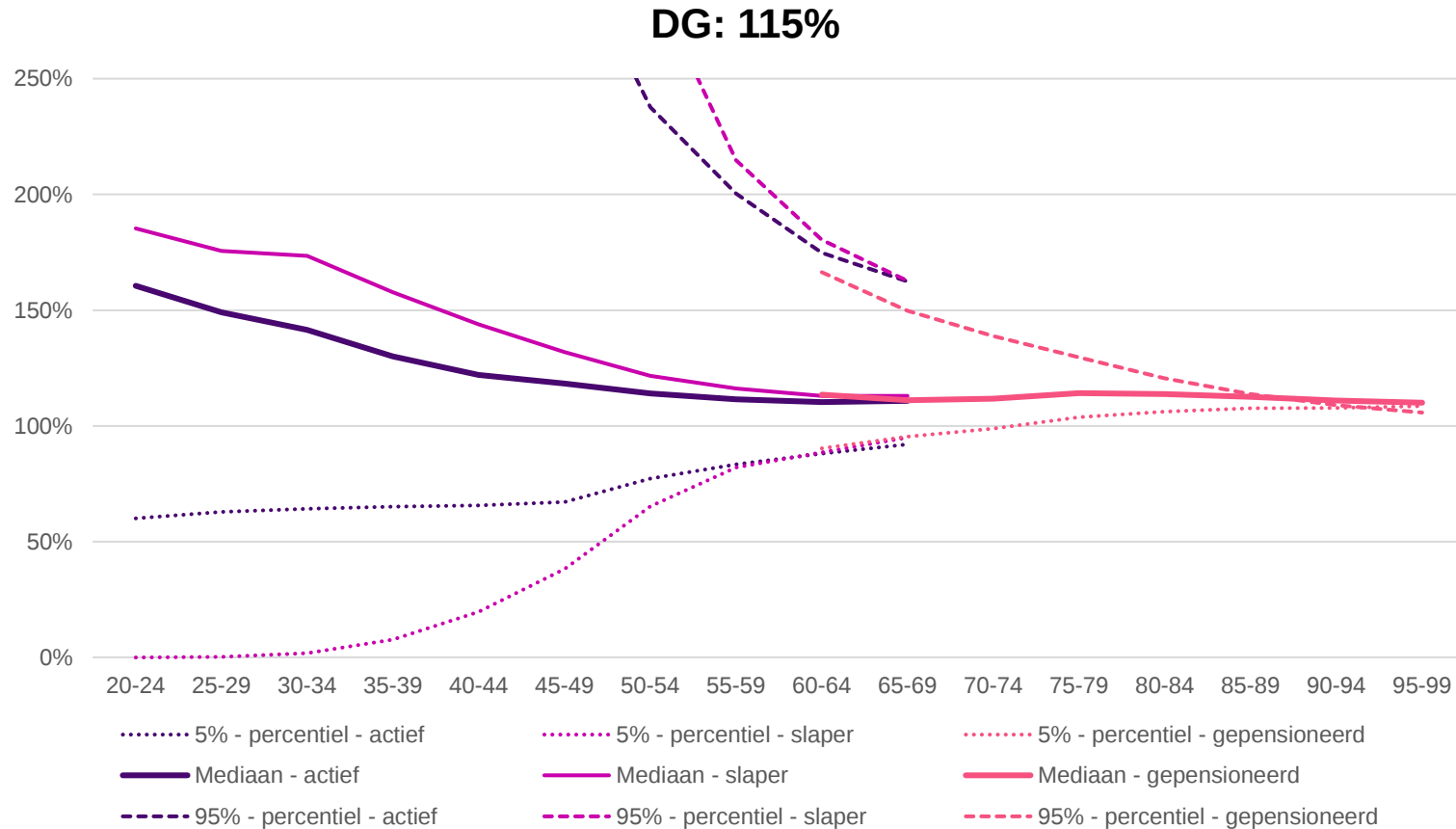

Toelichting

Deze grafiek toont de relatieve verandering van de OP-uitkering in de mediaan, een slecht weer scenario (5% - percentiel) en in een mooi weer scenario (95% - percentiel). De OP-uitkeringen zijn daarbij uitgedrukt als percentage van de OP-uitkering in de huidige CDC-regeling.

Deze grafiek toont de uitkomsten bij een dekkingsgraad van 105%. Bij deze dekkingsgraad kan geen volledige compensatie DSS worden verleend vanuit het vermogen, circa 0,5%. Het resterende deel (circa 2,3%) wordt gefinancierd uit premie. Waarbij de spaarpremie gedurende 10 jaar wordt verlaagd met 2,59% punt. Daarna wordt de huidige spaarpremie van weer 28,11% gehanteerd.

Relatieve verandering van de OP-uitkering

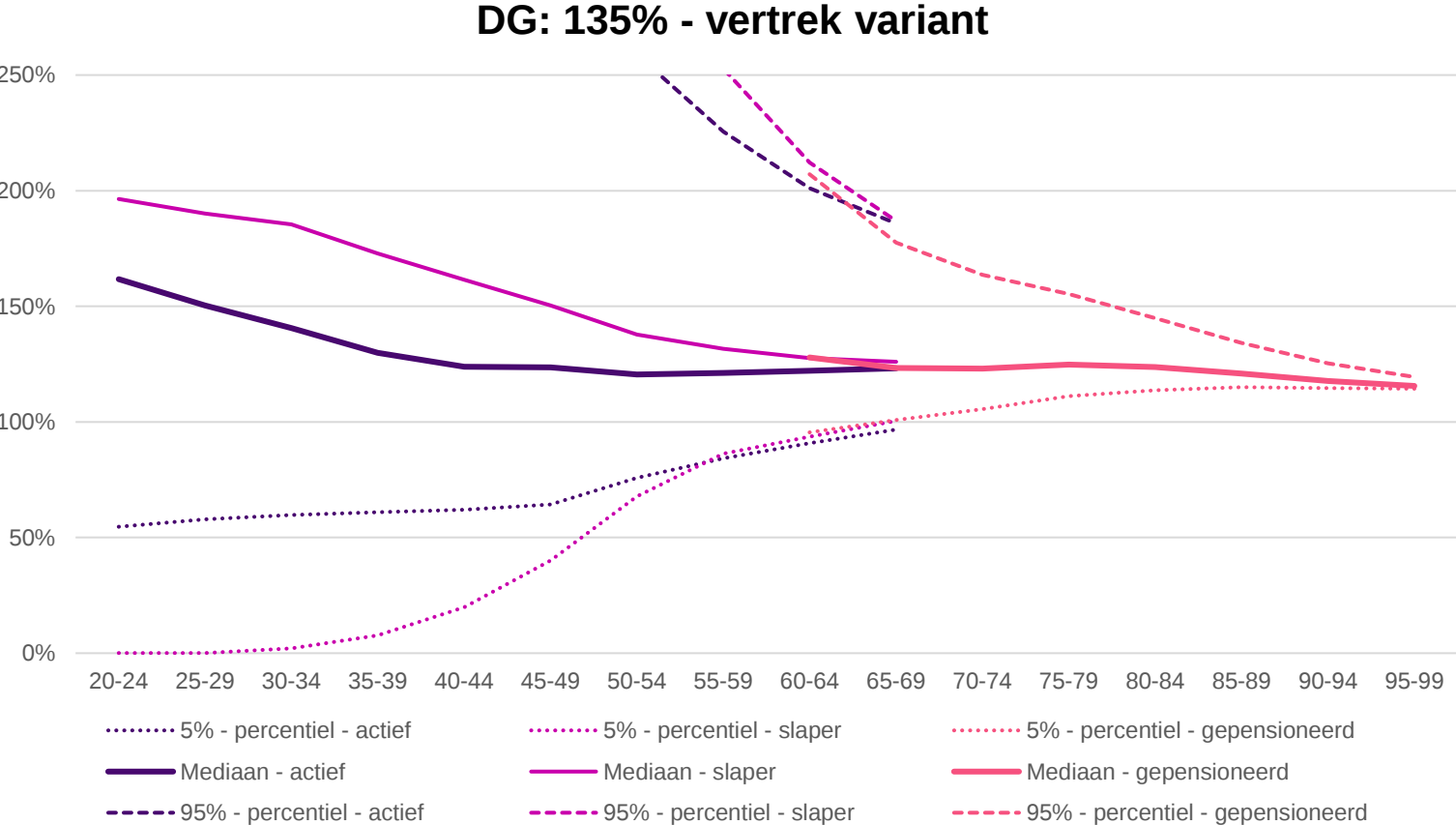

Toelichting

Deze grafiek toont de relatieve verandering van de OP-uitkering in de mediaan, een slecht weer scenario (5% - percentiel) en in een mooi weer scenario (95% - percentiel). De OP-uitkeringen zijn daarbij uitgedrukt als percentage van de OP-uitkering in de huidige CDC-regeling.

Deze grafiek toont de uitkomsten bij een dekkingsgraad van 115%.

Relatieve verandering van de OP-uitkering

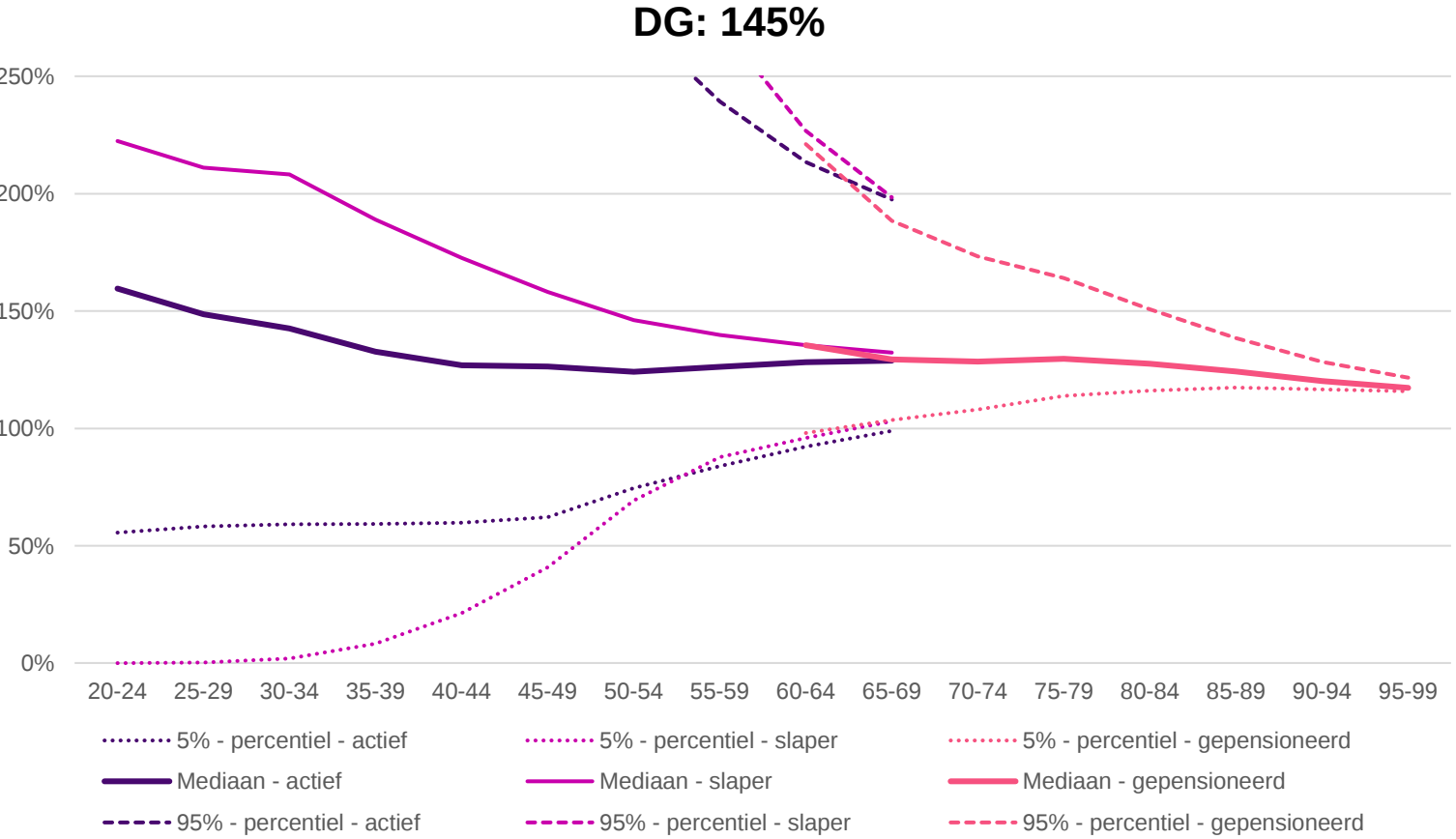

Toelichting

Deze grafiek toont de relatieve verandering van de OP-uitkering in de mediaan, een slecht weer scenario (5% - percentiel) en in een mooi weer scenario (95% - percentiel). De OP-uitkeringen zijn daarbij uitgedrukt als percentage van de OP-uitkering in de huidige CDC-regeling.

Deze grafiek toont de uitkomsten bij een dekingsgraad van 135%.

Relatieve verandering van de OP-uitkering

Toelichting

Deze grafiek toont de relatieve verandering van de OP-uitkering in de mediaan, een slecht weer scenario (5% - percentiel) en in een mooi weer scenario (95% - percentiel). De OP-uitkeringen zijn daarbij uitgedrukt als percentage van de OP-uitkering in de huidige CDC-regeling.

Deze grafiek toont de uitkomsten bij een dekkinggraad van 145%.

Relatieve verandering van de OP-uitkering in de mediaan

	Actieven										Pens	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95+
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+	<70						
DG: 105%	60%	48%	41%	29%	21%	17%	14%	11%	9%	9%	9%	8%	7%	6%	5%	4%	3%
DG: 115%	61%	49%	41%	30%	22%	18%	14%	11%	10%	11%	11%	12%	14%	14%	13%	11%	10%
DG: 135% (Basisvariant)	62%	50%	41%	30%	24%	24%	20%	21%	22%	23%	23%	23%	25%	24%	21%	18%	16%
DG: 145%	60%	49%	43%	33%	27%	26%	24%	26%	28%	29%	29%	28%	30%	28%	24%	20%	17%

Bovenstaande tabel toont per transitie-stap de relatieve verandering van de ouderdomspensioenuitkering (in de mediaan) voor elk leeftijdscohort ten opzichte van de ouderdomspensioenuitkering in de huidige regeling met een gelijke dekkingsgraad.

De tabel toont alleen de transitie-effecten van actieven en gepensioneerden. De effecten van slapers zijn in dit overzicht niet opgenomen.

Relatieve verandering van de OP-uitkering in de slecht weer

	Actieven										Pens	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95+
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+	<70						
DG: 105%	-39%	-36%	-34%	-31%	-31%	-29%	-19%	-12%	-8%	-7%	-5%	-3%	-2%	-2%	-1%	0%	1%
DG: 115%	-40%	-37%	-36%	-35%	-34%	-33%	-23%	-17%	-12%	-8%	-5%	-1%	4%	6%	8%	8%	9%
DG: 135% (Basisvariant)	-45%	-42%	-40%	-39%	-38%	-36%	-24%	-16%	-9%	-3%	1%	6%	11%	14%	15%	15%	14%
DG: 145%	-44%	-42%	-41%	-41%	-40%	-38%	-25%	-16%	-8%	-1%	4%	8%	14%	16%	17%	17%	16%

Bovenstaande tabel toont per transitie-stap de relatieve verandering van de ouderdomspensioenuitkering (in slecht weer) voor elk leeftijdscohort ten opzichte van de ouderdomspensioenuitkering in de huidige regeling met een gelijke dekkingsgraad.

De tabel toont alleen de transitie-effecten van actieven en gepensioneerden.

Relatieve verandering van de OP-uitkering in de mediaan

	Slaper									
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
DG: 105%	84%	74%	69%	52%	39%	28%	18%	12%	11%	10%
DG: 115%	85%	76%	73%	58%	44%	32%	22%	16%	13%	13%
DG: 135% (Basisvariant)	96%	90%	85%	73%	61%	50%	38%	32%	28%	26%
DG: 145%	122%	111%	108%	89%	73%	58%	46%	40%	35%	32%

Bovenstaande tabel toont per transitie-stap de relatieve verandering van de ouderdomspensioenuitkering (in de mediaan) voor elk leeftijdscohort ten opzichte van de ouderdomspensioenuitkering in de huidige regeling met een gelijke dekkingsgraad.

De tabel toont alleen de transitie-effecten van slapers.

Relatieve verandering van de OP-uitkering in slecht weer

	Slaper									
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
DG: 105%	-100%	-100%	-98%	-92%	-79%	-61%	-33%	-15%	-9%	-6%
DG: 115%	-100%	-100%	-98%	-92%	-80%	-62%	-35%	-18%	-11%	-5%
DG: 135% (Basisvariant)	-100%	-100%	-98%	-92%	-80%	-60%	-32%	-14%	-6%	0%
DG: 145%	-100%	-100%	-98%	-92%	-79%	-59%	-31%	-12%	-4%	3%

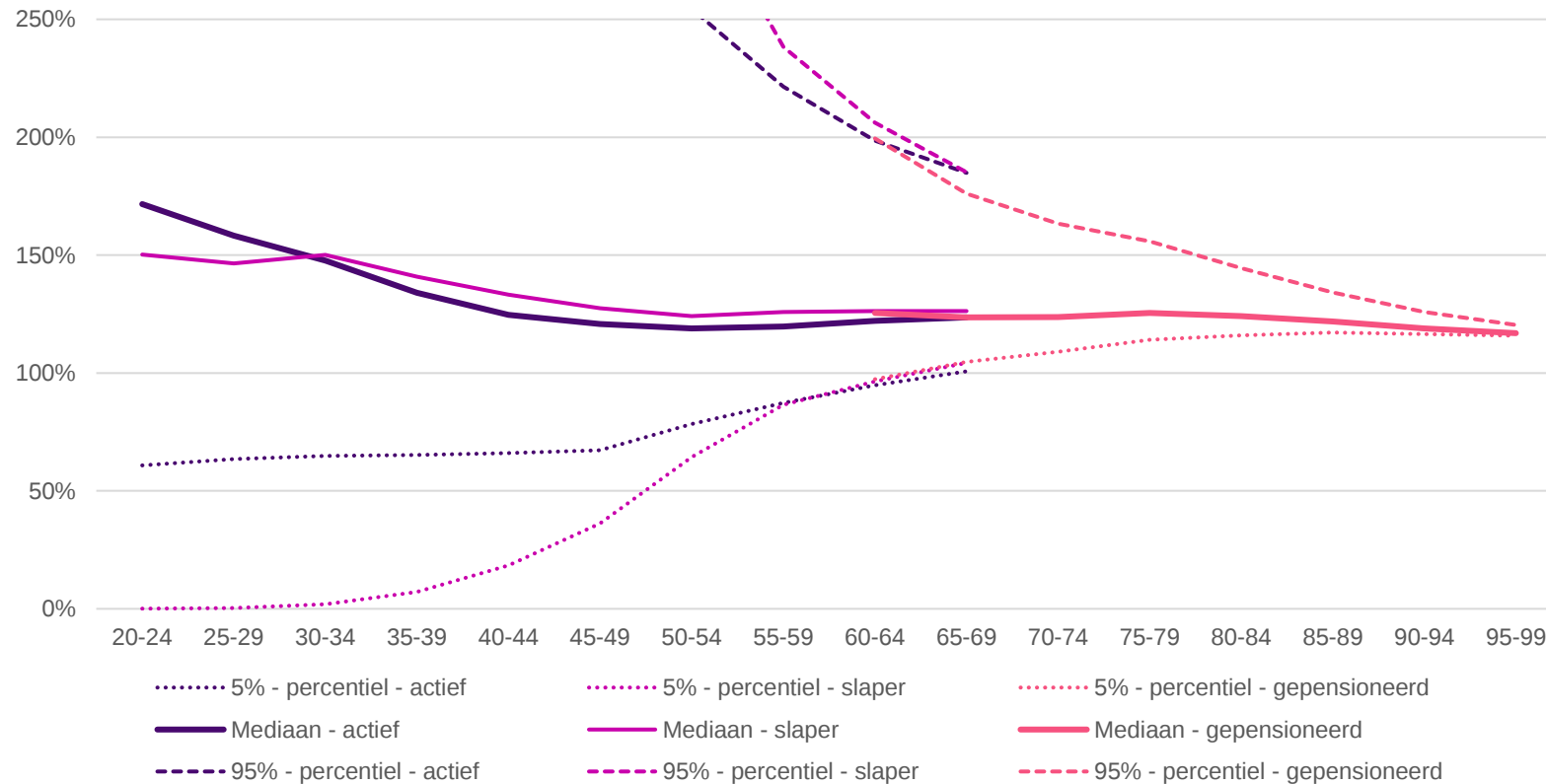
Bovenstaande tabel toont per transitie-stap de relatieve verandering van de ouderdomspensioenuitkering (in slecht weer) voor elk leeftijdscohort ten opzichte van de ouderdomspensioenuitkering in de huidige regeling met een gelijke dekkingsgraad.

De tabel toont alleen de transitie-effecten van slapers.

Gevoeligheidsanalyse - Uitkomsten pensioenbedragen rente schok +100bps & -/- 100bps

Relatieve verandering van de OP=uitkering

Rente schok +100 bps

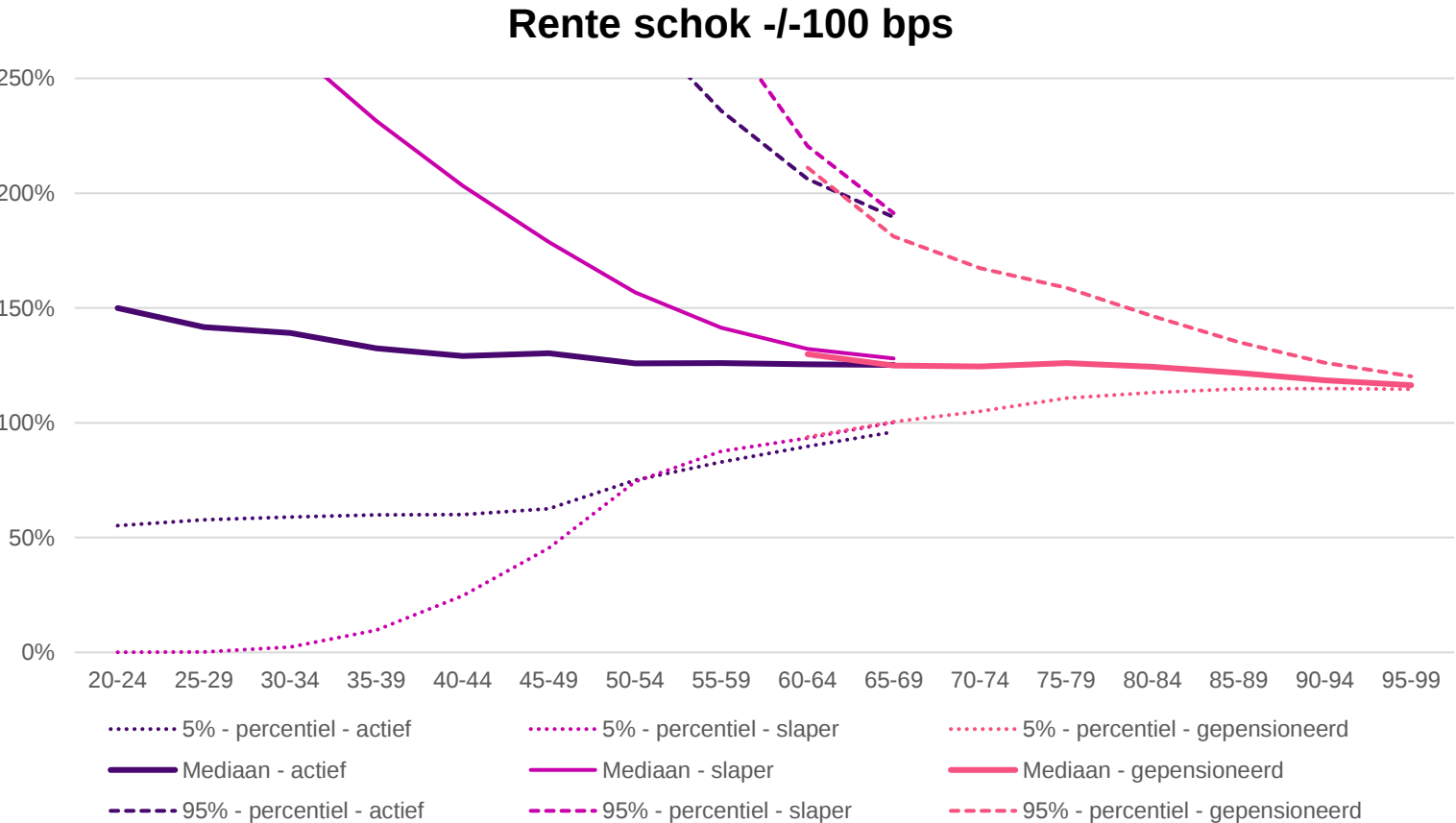

Toelichting

Deze grafiek toont de relatieve verandering van de OP-uitkering in de mediaan, een slecht weer scenario (5% - percentiel) en in een mooi weer scenario (95% - percentiel). De OP-uitkeringen zijn daarbij uitgedrukt als percentage van de OP-uitkering in de huidige CDC-regeling.

Deze grafiek toont de uitkomsten bij een rente schok van RTS plus 100 basis punten.

Relatieve verandering van de OP=uitkering

Toelichting

Deze grafiek toont de relatieve verandering van de OP-uitkering in de mediaan, een slecht weer scenario (5% - percentiel) en in een mooi weer scenario (95% - percentiel). De OP-uitkeringen zijn daarbij uitgedrukt als percentage van de OP-uitkering in de huidige CDC-regeling.

Deze grafiek toont de uitkomsten bij een rente schok van RTS minus 100 basis punten.

Relatieve verandering van de OP-uitkering in de mediaan

	Actieven										Pens						
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+	<70	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95+
Renteschok + 100 bps	72%	58%	48%	34%	25%	21%	19%	20%	22%	24%	24%	24%	26%	24%	22%	19%	17%
Basisvariant	62%	50%	41%	30%	24%	24%	20%	21%	22%	23%	23%	23%	25%	24%	21%	18%	16%
Renteschok +/- 100 bps	50%	42%	39%	32%	29%	30%	26%	26%	25%	25%	25%	24%	26%	24%	22%	19%	16%

Bovenstaande tabel toont per transitie-stap de relatieve verandering van de ouderdomspensioenuitkering (in de mediaan) voor elk leeftijdscohort ten opzichte van de ouderdomspensioenuitkering in de huidige regeling met eenzelfde rente schok.
 De tabel toont alleen de transitie-effecten van actieven en gepensioneerden. De effecten van slapers zijn in dit overzicht niet opgenomen.

Relatieve verandering van de OP-uitkering in de slecht weer

	Actieven										Pens						
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+	<70	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95+
Renteschok + 100 bps	-39%	-36%	-35%	-35%	-34%	-33%	-22%	-13%	-5%	1%	5%	9%	14%	16%	17%	16%	16%
Basisvariant	-45%	-42%	-40%	-39%	-38%	-36%	-24%	-16%	-9%	-3%	1%	6%	11%	14%	15%	15%	14%
Renteschok -/- 100 bps	-45%	-42%	-41%	-40%	-40%	-37%	-25%	-17%	-10%	-4%	0%	5%	11%	13%	15%	15%	15%

Bovenstaande tabel toont per transitie-stap de relatieve verandering van de ouderdomspensioenuitkering (in slecht weer) voor elk leeftijdscohort ten opzichte van de ouderdomspensioenuitkering in de huidige regeling met eenzelfde rente schok.
 De tabel toont alleen de transitie-effecten van actieven en gepensioneerden. De effecten van slapers zijn in dit overzicht niet opgenomen.

Relatieve verandering van de OP-uitkering in de mediaan

	Slaper									
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
Rente schok + 100 bps	50%	47%	50%	41%	33%	27%	24%	26%	26%	26%
Vertrek variant	96%	90%	85%	73%	61%	50%	38%	32%	28%	26%
Rente schok -/- 100 bps	200%	177%	164%	131%	103%	79%	57%	41%	32%	28%

Bovenstaande tabel toont per transitie-stap de relatieve verandering van de ouderdomspensioenuitkering (in de mediaan) voor elk leeftijdscohort ten opzichte van de ouderdomspensioenuitkering in de huidige regeling met eenzelfde rente schok.
De tabel toont alleen de transitie-effecten van slapers.

Relatieve verandering van de OP-uitkering in slecht weer

	Slaper									
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
Rente schok + 100 bps	-100%	-100%	-98%	-93%	-82%	-64%	-36%	-14%	-4%	4%
Basisvariant	-100%	-100%	-98%	-92%	-80%	-60%	-32%	-14%	-6%	0%
Rente schok +/- 100 bps	-100%	-100%	-98%	-90%	-75%	-55%	-26%	-12%	-7%	0%

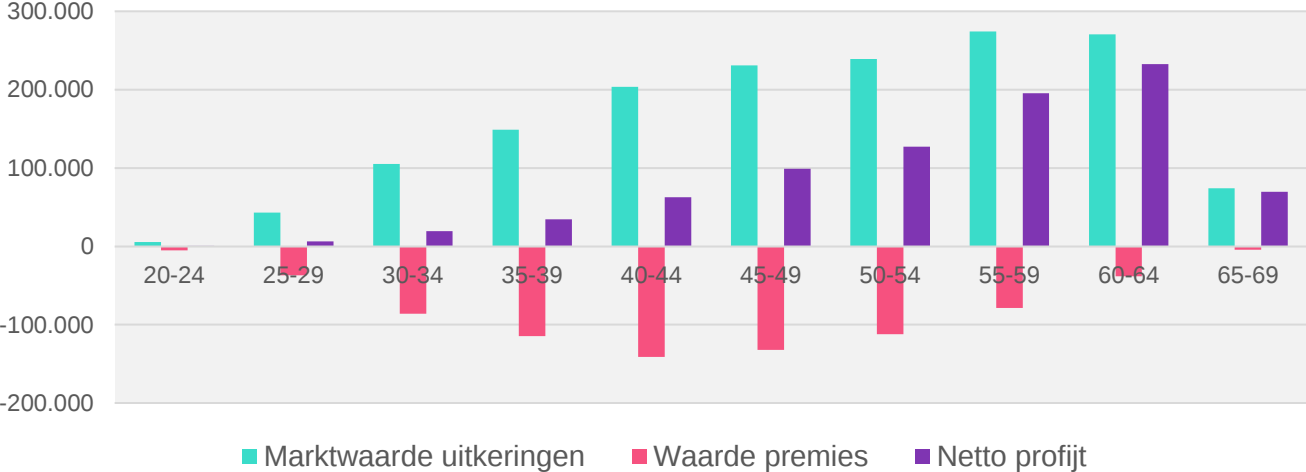
Bovenstaande tabel toont per transitie-stap de relatieve verandering van de ouderdomspensioenuitkering (in slecht weer) voor elk leeftijdscohort ten opzichte van de ouderdomspensioenuitkering in de huidige regeling met eenzelfde rente schok.

De tabel toont alleen de transitie-effecten van slapers.

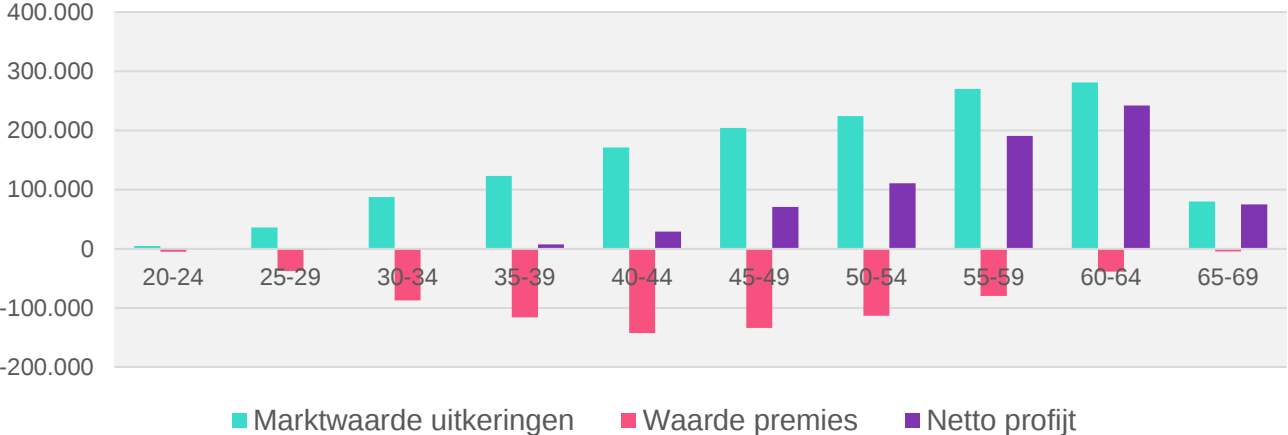
Netto profijt effecten

Toelichting - verandering netto profijt

Actieve deelnemers - CDC

Actieve deelnemers - SPR

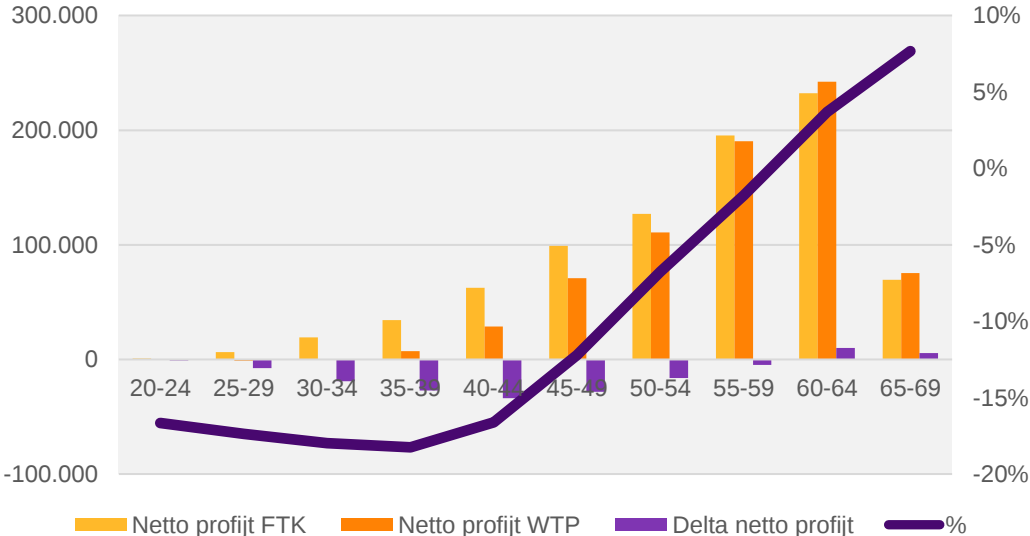

Leeswijzer

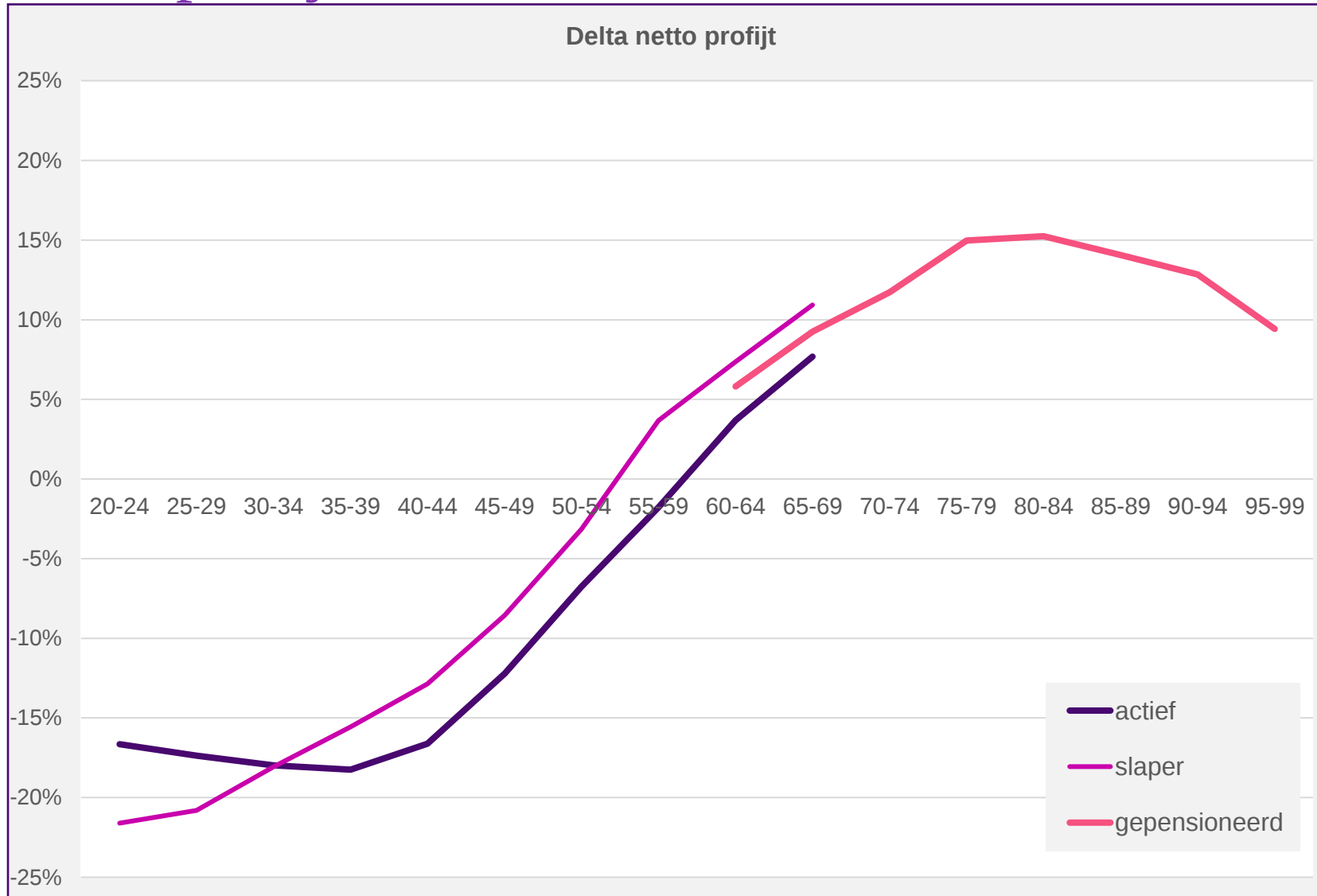
Netto profijt (paars) is de waarde van de uitkeringen (groen) minus de waarde van de premies (rood). Een positief netto profijt betekent dat de waarde van de uitkeringen groter is dan de waarde van de toekomstige premies die ervoor betaald worden

De grafiek hiernaast geeft het netto profijt weer in de huidige CDC regeling en in de nieuwe WTP regeling voor elk leeftijdscohort. In de grafiek hieronder is het verschil tussen het netto profijt in de nieuwe (WTP) regeling vergeleken met de oude (CDC) regeling. Het verschil in netto profijt wordt uitgedrukt in de marktwaarde uitkeringen CDC om tot een procentuele wijziging te komen. Een positief percentage betekent een verbetering

Delta netto profijt

Netto profijt

Toelichting

Deze grafiek toont de verandering (delta) van het netto profijt door overgang van de huidige CDC-regeling naar de nieuwe SPR.

Het delta netto profijt is berekend op de dekkingsgraad per eind 2023 (135%) en op de DNB parameter-set per eind 2023 (Q1 2024).

Een positief delta netto profijt van bijvoorbeeld +10% betekent dat de risico-gecorrigeerde waarde van de nieuwe SPR 10% hoger is dan dat van de huidige CDC-regeling.

De nieuwe regeling bevat naast pensioenopbouw in de SPR ook het effect van invaren, van compensatie en van inhaalindexatie.

Delta netto profijt in stappen bij invaardekkinggraad 135%

	Actieven										Pens						
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+	<70	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95+
0. Huidige CDC-regeling	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
1. Nieuwe opbouw in SPR	-17%	-18%	-18%	-17%	-16%	-13%	-11%	-7%	-4%	-2%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
2. Invaren (standaardmeth.)	0%	-1%	-1%	-2%	-2%	-2%	1%	5%	11%	13%	13%	14%	13%	12%	11%	8%	7%
3. 3% initiële vulling SDR	1%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	-1%	-1%	-1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
4. Compensatie afsch. DSS	0%	0%	0%	0%	1%	3%	5%	2%	0%	-1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
5. Inhaalindexatie	0%	0%	0%	0%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	1%	4%	5%	5%	5%	3%
Totaal netto profijt	-17%	-17%	-18%	-18%	-17%	-12%	-7%	-2%	4%	8%	9%	12%	15%	15%	14%	13%	9%

Bovenstaande tabel toont per transitie-stap de verandering (delta) van het netto-profijt voor elk leeftijdscohort ten opzichte van de voorgaande stap. De tabel toont alleen de transitie-effecten van actieven en gepensioneerden. De effecten van slapers zijn in dit overzicht niet opgenomen.

De onderste rij toont het totale transitie-effect (optelsom van de afzonderlijke effecten) per leeftijdscohort.

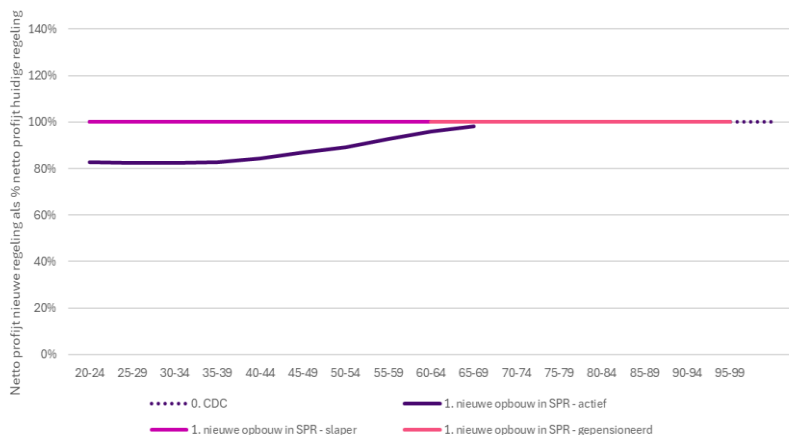
Delta netto profijt in stappen bij invaardekkingsgraad 135%

	Slaper									
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
0. Huidige CDC-regeling	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
1. Nieuwe opbouw in SPR	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
2. Invaren (standaardmeth.)	-17%	-17%	-15%	-13%	-10%	-5%	1%	8%	12%	14%
3. 3% initiële vulling SDR	2%	2%	2%	1%	1%	0%	-1%	-1%	-1%	-1%
4. Compensatie afsch. DSS	-2%	-2%	-2%	-2%	-3%	-3%	-3%	-3%	-2%	-2%
5. Inhaalindexatie	-4%	-4%	-3%	-2%	-2%	-1%	-1%	0%	-1%	0%
Totaal netto profijt	-22%	-21%	-18%	-16%	-13%	-9%	-3%	4%	7%	11%

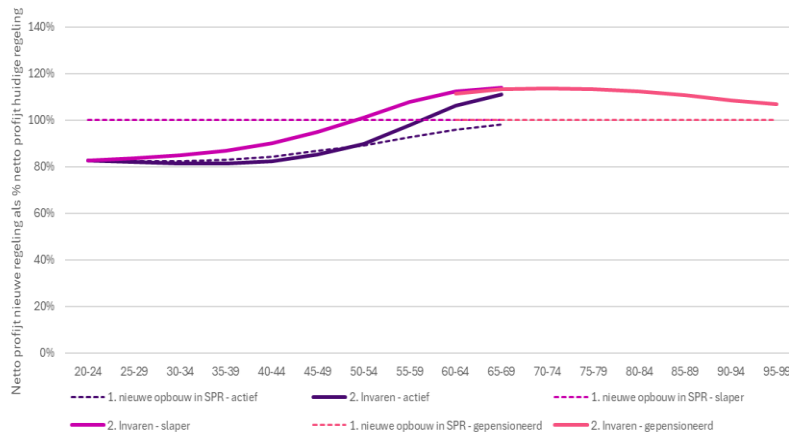
Bovenstaande tabel toont per transitie-stap de verandering (delta) van het netto-profijt voor elk leeftijdscohort ten opzichte van de voorgaande stap. De tabel toont alleen de transitie-effecten van slapers. De onderste rij toont het totale transitie-effect (optelsom van de afzonderlijke effecten) per leeftijdscohort.

Netto profijt in stappen bij invaardekingsgraad 135%

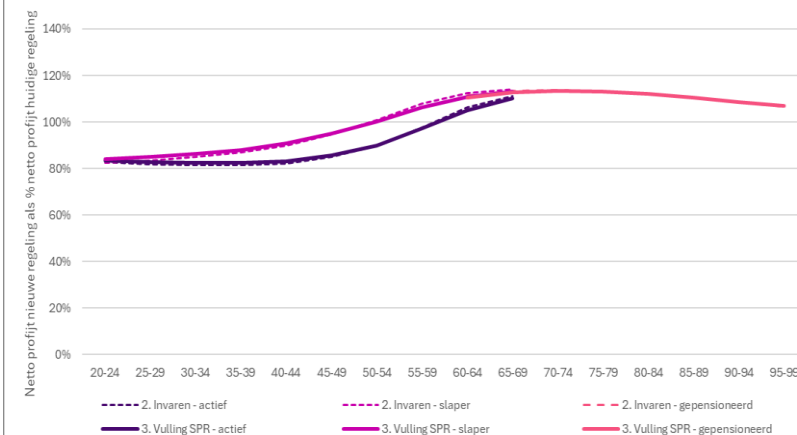
Stap 1 - nieuwe opbouw in SPR

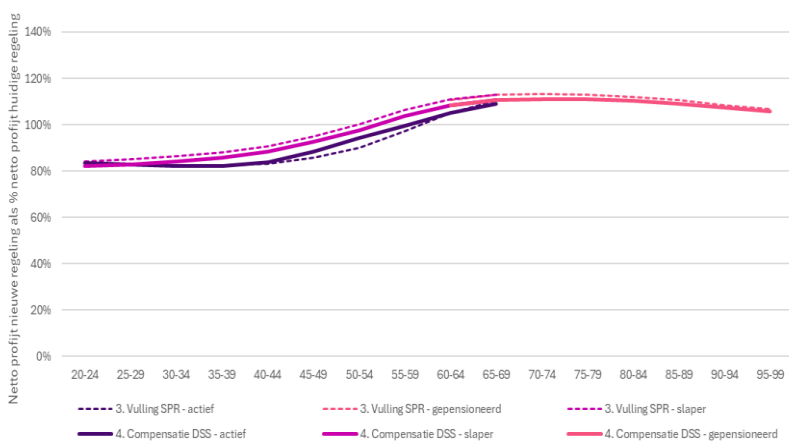
Stap 2 - Invaren

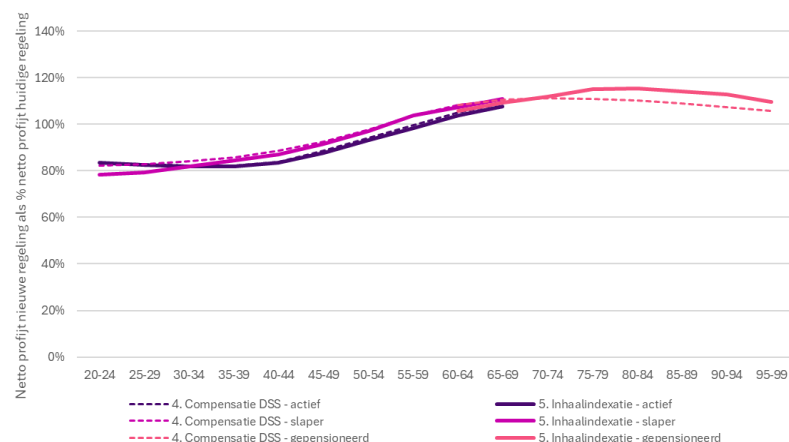
Stap 3 - Vulling SDR

Stap 4 - Compensatie DSS

Stap 5 - Inhaalindexatie

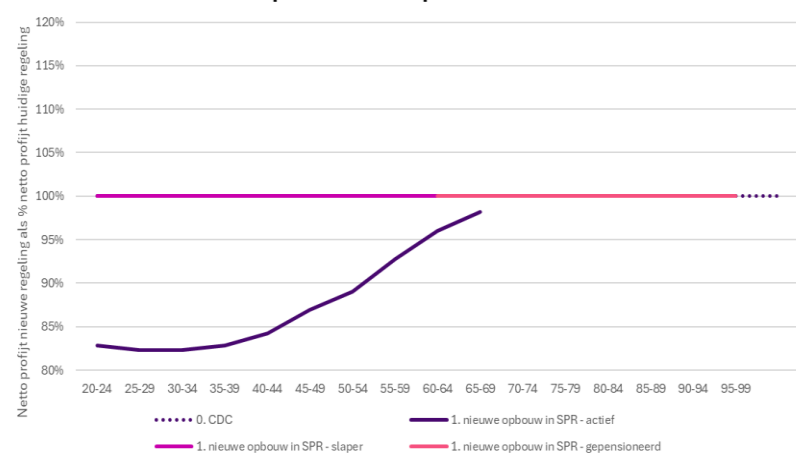
Iedere grafiek toont het netto profijt na een volgende transitiestap. Het netto profijt is daarbij uitgedrukt als percentage van dat in de huidige CDC-regeling.

In elke grafiek zien we steeds

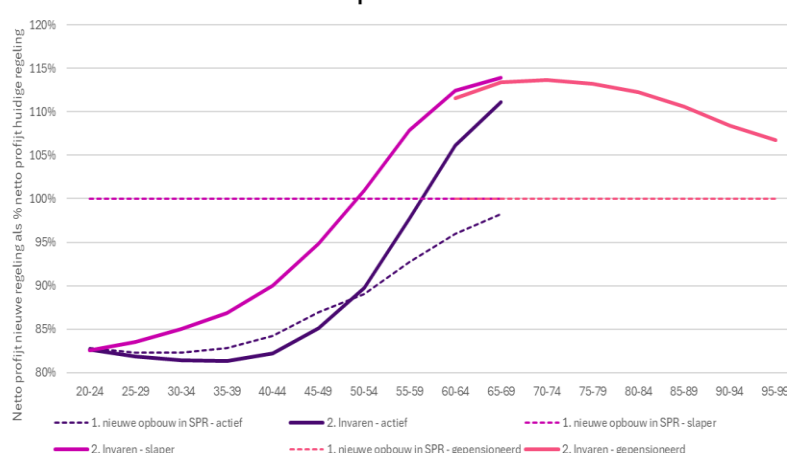
- (a) Het netto profijt van de regeling voorafgaand aan de transitiestap – de gestippelde lijn
- (b) Het netto profijt van de regeling ná de transitiestap – de doorgetrokken lijn

Netto profijt in stappen bij invaardekingsgraad 135%

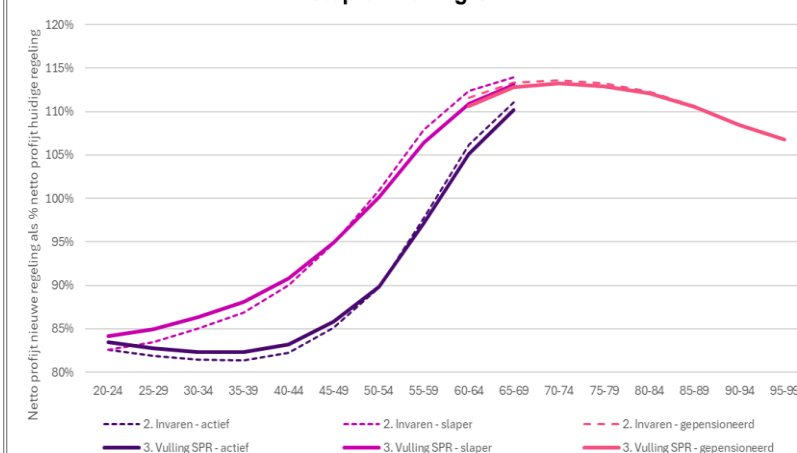
Stap 1 - nieuwe opbouw in SPR

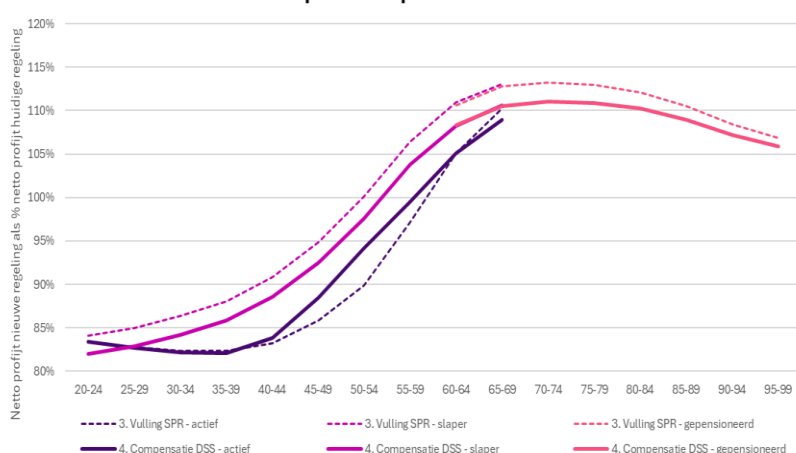
Stap 2 - Invaren

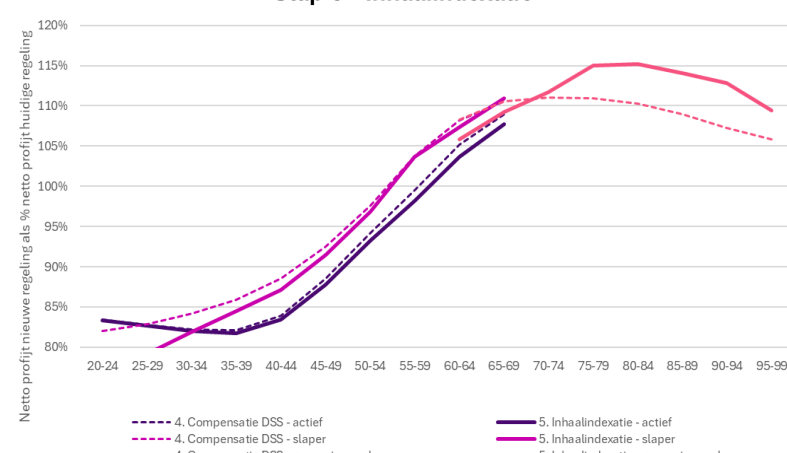
Stap 3 - Vulling SDR

Stap 4 - Compensatie DSS

Stap 5 - Inhaalindexatie

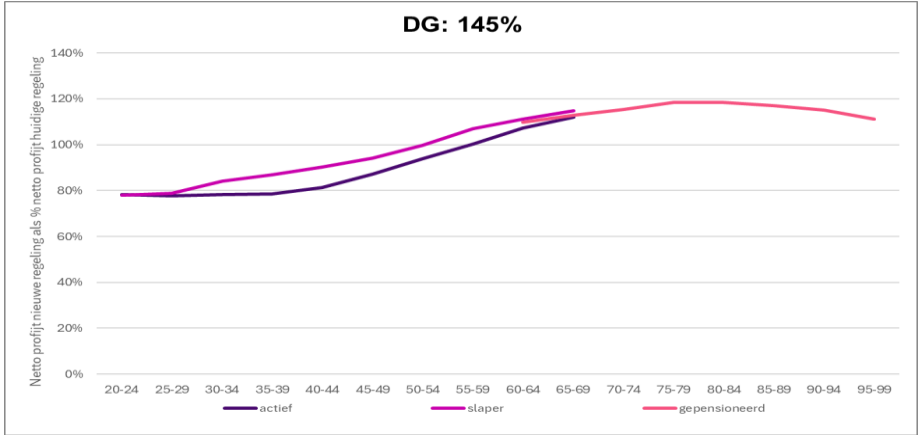
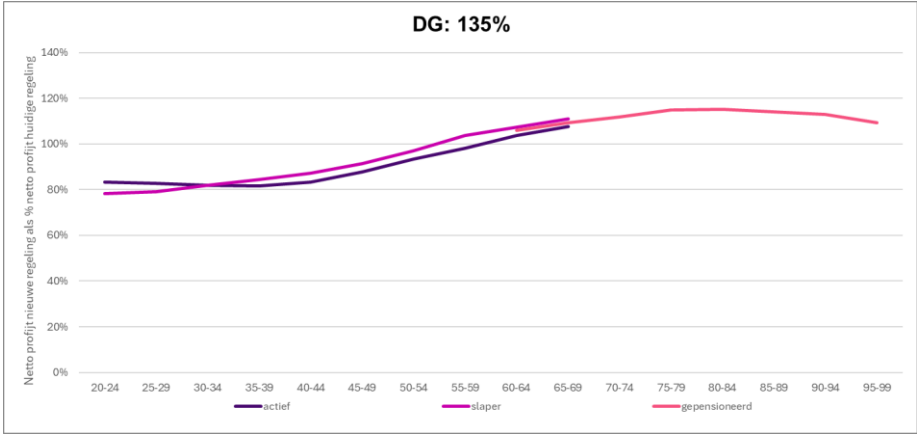
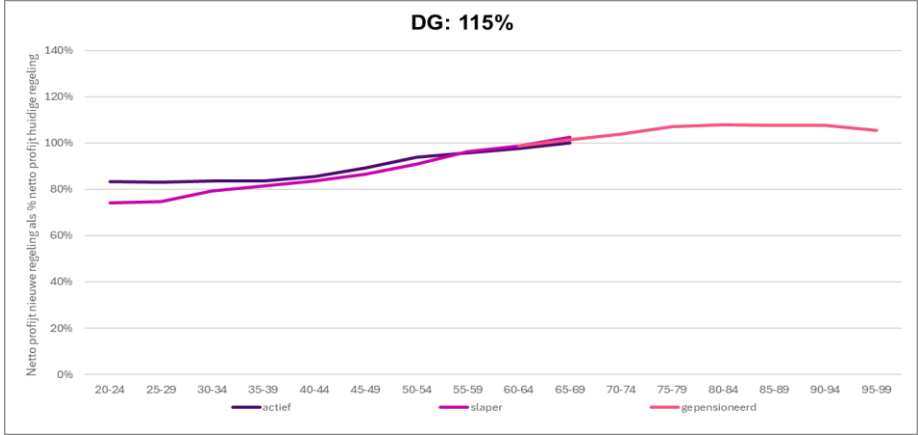
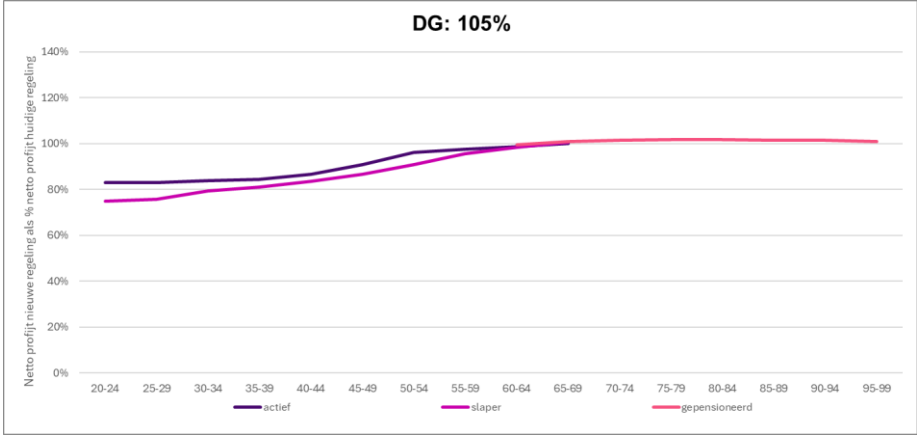
Iedere grafiek toont het netto profijt na een volgende transitiestap. Het netto profijt is daarbij uitgedrukt als percentage van dat in de huidige CDC-regeling.

In elke grafiek zien we steeds

- (a) Het netto profijt van de regeling voorafgaand aan de transitiestap – de gestippelde lijn
- (b) Het netto profijt van de regeling ná de transitiestap – de doorgetrokken lijn

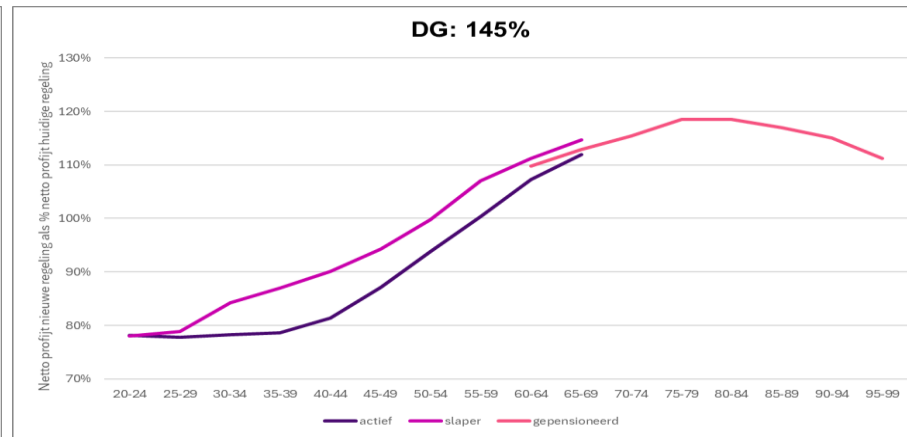
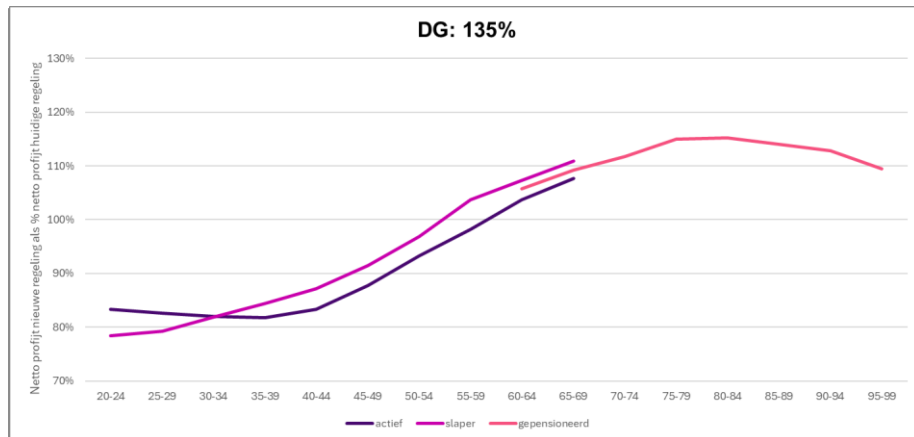
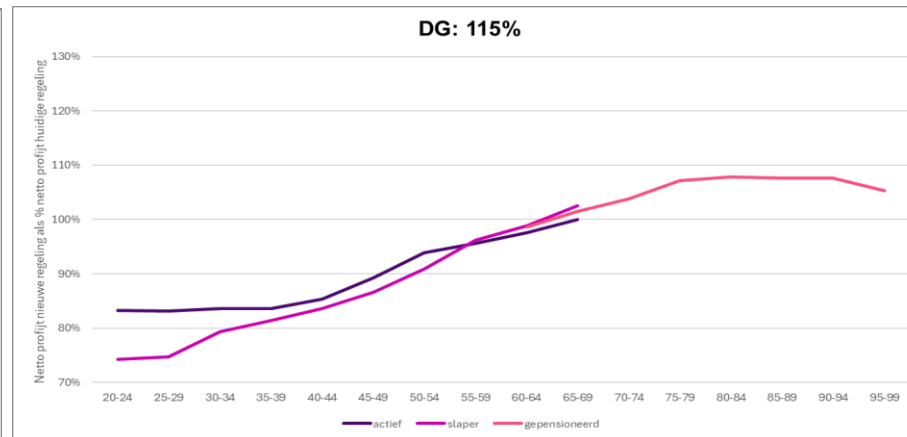
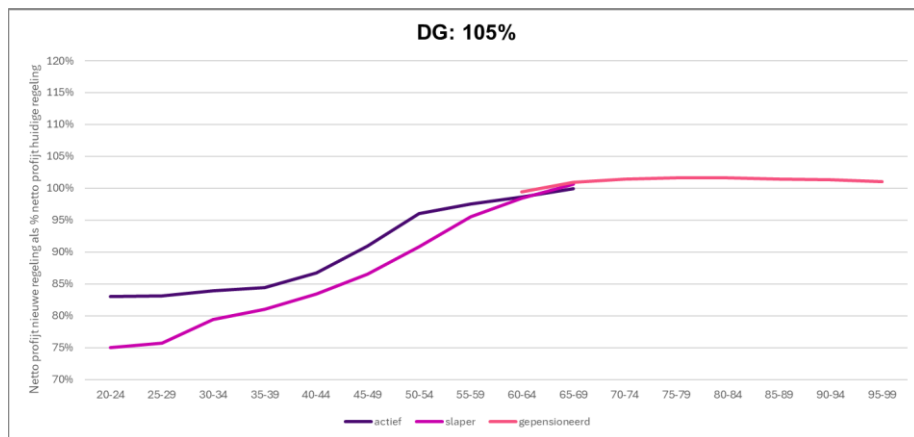
Gevoeligheidsanalyse - Uitkomsten netto profijt bij alternatieve dekkingsgraden

Netto profijt – alternatieve dekkinggraden

Iedere grafiek toont het netto profijt bij een specifieke dekkingsgraad. Het netto profijt is daarbij uitgedrukt als percentage van het netto profijt in de huidige CDC-regeling met eenzelfde dekkingsgraad.

Netto profijt – alternatieve dekkinggraden

Iedere grafiek toont het netto profijt bij een specifieke dekkingsgraad. Het netto profijt is daarbij uitgedrukt als percentage van het netto profijt in de huidige CDC-regeling met eenzelfde dekkingsgraad.

Netto profijt – alternatieve dekkinggraden

	Actieven										Pens	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95+
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+	<70						
DG: 105%	-17%	-17%	-16%	-16%	-13%	-9%	-4%	-2%	-1%	0%	1%	1%	2%	2%	1%	1%	1%
DG: 115%	-17%	-17%	-16%	-16%	-15%	-11%	-6%	-4%	-2%	0%	1%	4%	7%	8%	8%	8%	5%
DG: 135% (vertrek variant)	-17%	-17%	-18%	-18%	-17%	-12%	-7%	-2%	4%	8%	9%	12%	15%	15%	14%	13%	9%
DG: 145%	-22%	-22%	-22%	-21%	-19%	-13%	-6%	0%	7%	12%	13%	15%	18%	19%	17%	15%	11%

Bovenstaande tabel toont de relatieve verandering van het netto-profijt voor elk leeftijdscohort ten opzichte van het netto profijt in de huidige CDC-regeling met eenzelfde dekkingsgraad.

De tabel toont alleen de transitie-effecten van actieven en gepensioneerden. De effecten van slapers zijn in dit overzicht niet opgenomen.

Netto profijt – alternatieve dekkinggraden

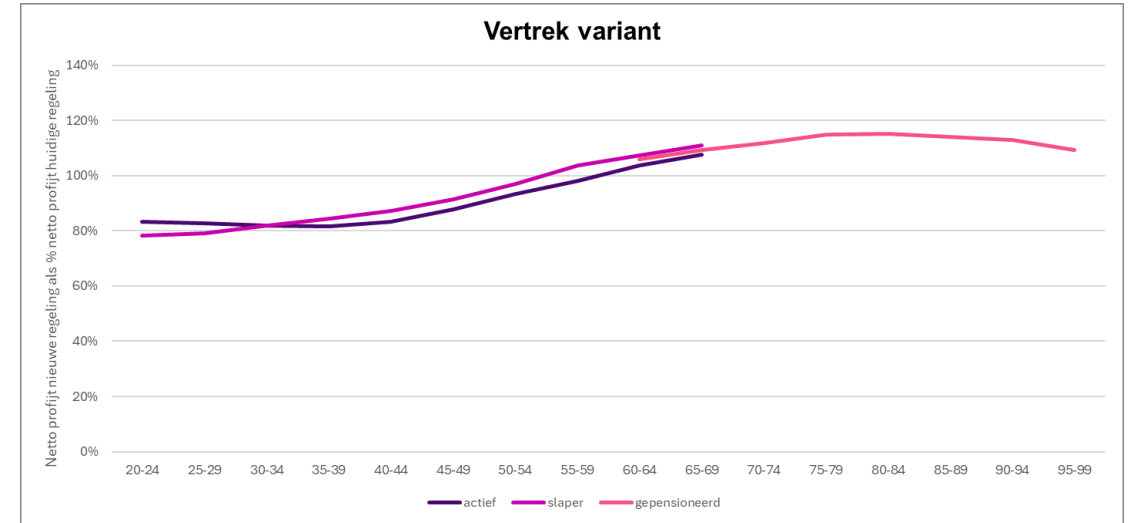
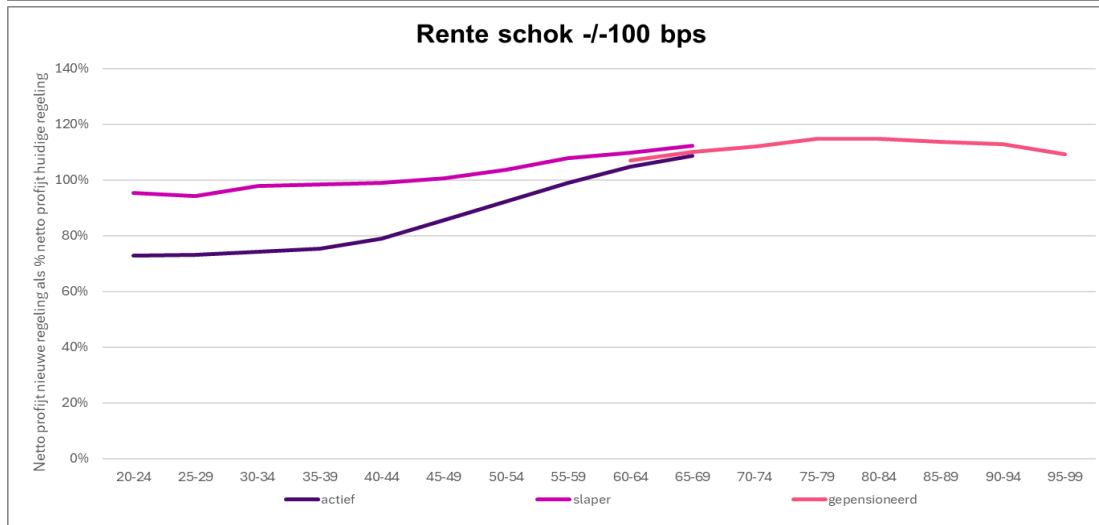
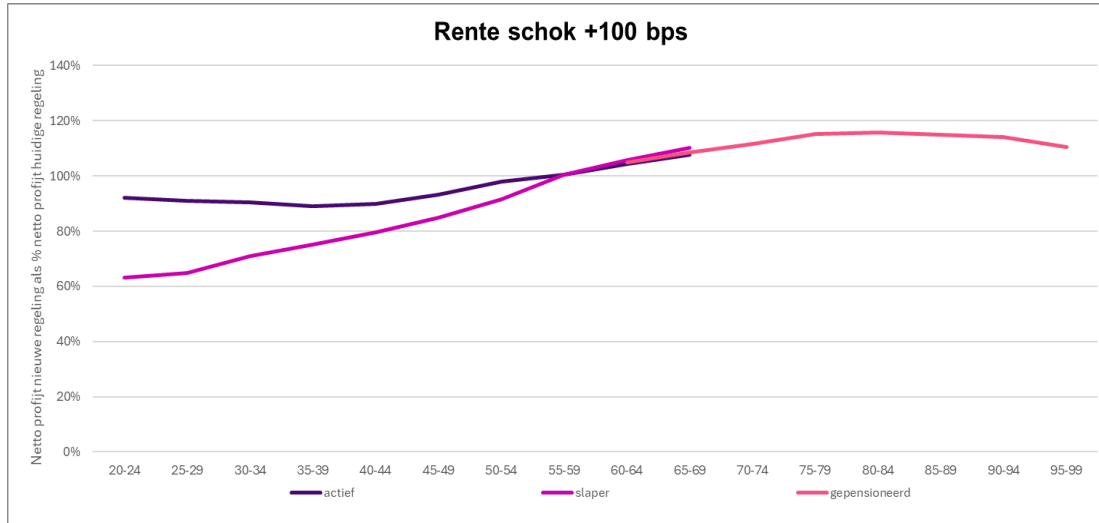
	Slaper									
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
DG: 105%	-25%	-24%	-21%	-19%	-17%	-13%	-9%	-4%	-2%	1%
DG: 115%	-26%	-25%	-21%	-19%	-16%	-13%	-9%	-4%	-1%	3%
DG: 135% (Basisvariant)	-22%	-21%	-18%	-16%	-13%	-9%	-3%	4%	7%	11%
DG: 145%	-22%	-21%	-16%	-13%	-10%	-6%	0%	7%	11%	15%

Bovenstaande tabel toont de relatieve verandering van het netto-profijt voor elk leeftijdscohort ten opzichte van het netto profijt in de huidige CDC-regeling met eenzelfde dekkinggraad.

De tabel toont alleen de transitie-effecten van slapers.

Gevoeligheidsanalyse - Uitkomsten netto profijt rente schok +100bps & - /- 100bps

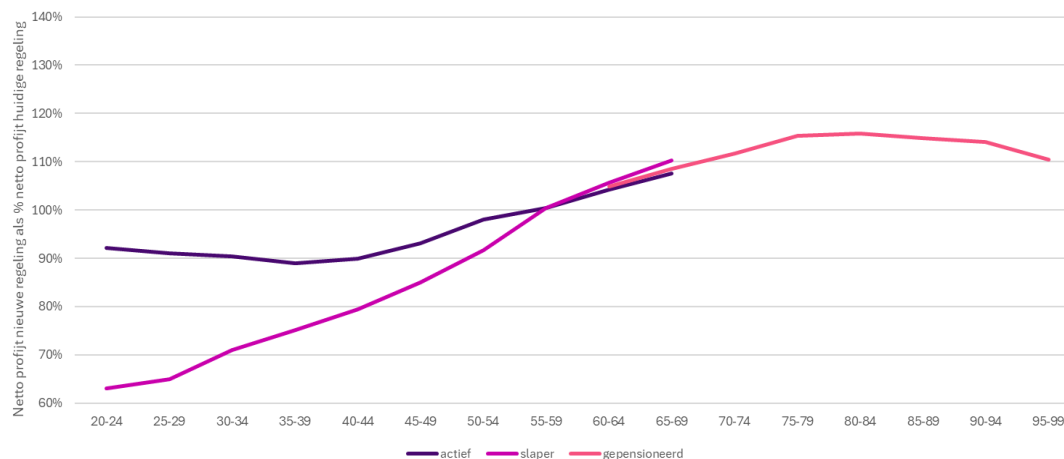
Netto profijt – Rente schok

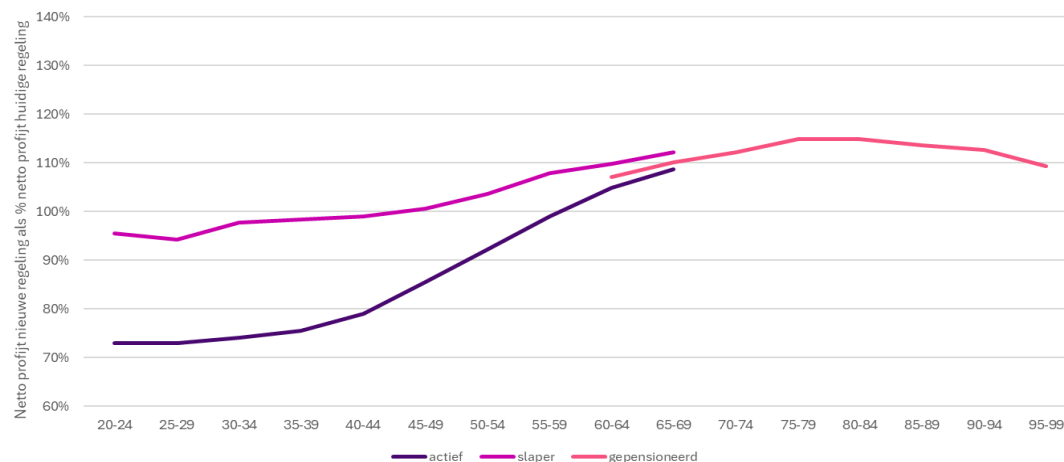
Iedere grafiek toont het netto profijt waarbij de rente is geshockt. Het netto profijt is daarbij uitgedrukt als percentage van het netto profijt in de huidige CDC-regeling met eenzelfde rente.

Netto profijt – Rente schok

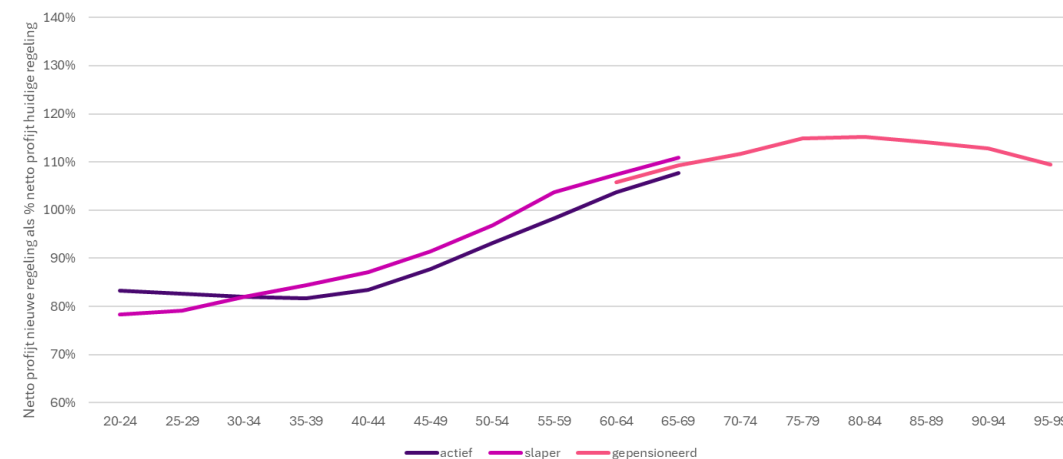
Rente schok +100 bps

Rente schok -/100 bps

Vertrek variant

Iedere grafiek toont het netto profijt waarbij de rente is geshockt. Het netto profijt is daarbij uitgedrukt als percentage van het netto profijt in de huidige CDC-regeling met eenzelfde rente.

Netto profijt – rente schok

	Actieven										Pens						
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+	<70	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95+
Rente schok + 100 bps	-8%	-9%	-10%	-11%	-10%	-7%	-2%	0%	4%	8%	9%	12%	15%	16%	15%	14%	10%
Basisvariant	-17%	-17%	-18%	-18%	-17%	-12%	-7%	-2%	4%	8%	9%	12%	15%	15%	14%	13%	9%
Rente schok +/- 100 bps	-27%	-27%	-26%	-25%	-21%	-14%	-8%	-1%	5%	9%	10%	12%	15%	15%	14%	13%	9%

Bovenstaande tabel toont de relatieve verandering van het netto-profijt voor elk leeftijdscohort ten opzichte van het netto profijt in de huidige CDC-regeling met eenzelfde rente.

De tabel toont alleen de transitie-effecten van actieven en gepensioneerden. De effecten van slapers zijn in dit overzicht niet opgenomen.

Netto profijt – rente schok

	Slaper									
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
Rente schok + 100 bps	-37%	-35%	-29%	-25%	-21%	-15%	-8%	0%	6%	10%
Basisvariant	-22%	-21%	-18%	-16%	-13%	-9%	-3%	4%	7%	11%
Rente schok +/- 100 bps	-5%	-6%	-2%	-2%	-1%	1%	4%	8%	10%	12%

Bovenstaande tabel toont de relatieve verandering van het netto-profijt voor elk leeftijdscohort ten opzichte van het netto profijt in de huidige CDC-regeling met eenzelfde rente.

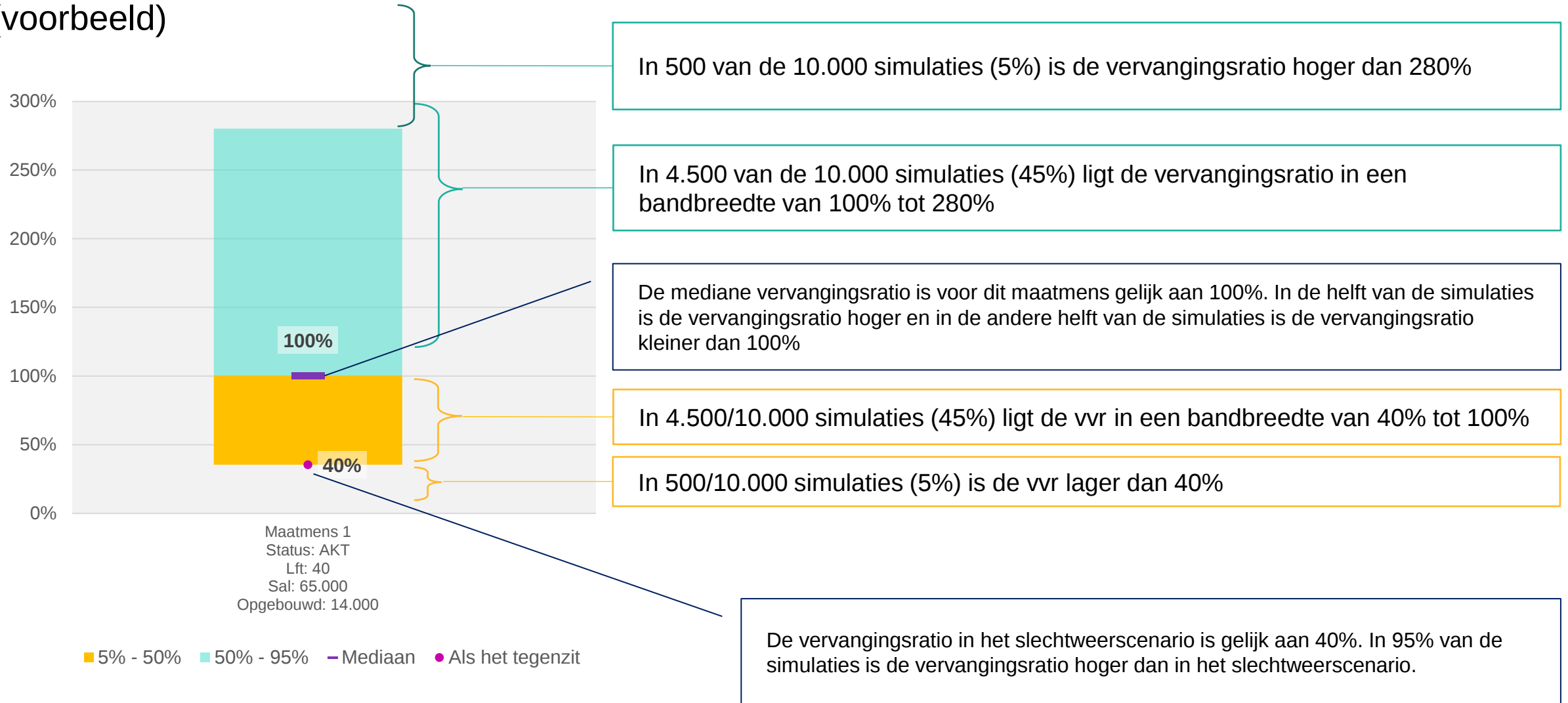
De tabel toont alleen de transitie-effecten van slapers.

Bijlagen

Uitgangspunten

Toelichting bij wijze van presentatie

(voorbeeld)

Uitgangspunten

Maatmensen - mediaan

Maatmens	Leeftijd	Status	Pensioen-gevend salaris	Opge-bouwd OP	Toeslag-achter-stand
1	25	Actief	€ 55.400	-	0,0%
2	30	Actief	€ 74.400	€ 1.500	0,0%
3	35	Actief	€ 82.900	€ 4.500	0,1%
4	40	Actief	€ 88.900	€ 5.700	0,3%
5	45	Actief	€ 99.800	€ 15.400	2,6%
6	50	Actief	€ 98.800	€ 18.200	2,9%
7	55	Actief	€ 95.300	€ 25.000	3,1%
8	60	Actief	€ 102.600	€ 41.400	3,3%
9	65	Actief	€ 102.600	€ 49.300	3,8%

Maatmens	Leeftijd	Status	Pensioen-gevend salaris	Opge-bouwd OP	Toeslag-achter-stand
10	30	Slaper	-	€ 1.400	0,0%
11	35	Slaper	-	€ 2.200	0,1%
12	40	Slaper	-	€ 6.400	0,3%
13	45	Slaper	-	€ 9.000	2,6%
14	50	Slaper	-	€ 9.900	2,9%
15	55	Slaper	-	€ 9.300	3,1%
16	60	Slaper	-	€ 18.200	3,3%
17	65	Slaper	-	€ 21.100	3,8%
18	68	OP-trekker	-	€ 35.500	3,8%
19	75	OP-trekker	-	€ 27.600	8,9%
20	85	OP-trekker	-	€ 25.100	10,8%
21	95	OP-trekker	-	€ 36.700	10,8%

Uitgangspunten – kenmerken nieuwe pensioenregeling

	Solidaire premiereregeling (SPR)	Aandachtspunt
Spaarpremie	28,11% van de pensioengrondslag	
Pensioengevend salaris	Gelijk aan de definitie van pensioengevend salaris in de huidige CDC-regeling	
Franchise	€ 17.545 [2024]	
Fiscaal maximaal pensioengevend salaris	€ 137.800 [2024]	
Mate van renteafdekking	20% (tot leeftijd 50) oplopend naar 75% (vanaf leeftijd 65)	Nog onderwerp van onderzoek
Allocatie zakelijke waarden	150% (tot leeftijd 48) aflopen naar 45% (vanaf leeftijd 65)	Nog onderwerp van onderzoek
Leenrestrictie	Geen leenrestrictie – allocatie zakelijke waarden tot 150%	
Projectierendement	Rentetermijnstructuur (RTS)	
Uitkeringsfase	Collectieve uitkeringskring	
Spreidingsperiode	4 jaren	Methodiek van spreiding nog in onderzoek
Solidariteitsreserve: - Initiële vulling - Structurele vulling - Maximum niveau - Maximale jaarlijkse onttrekking	3% van pensioenvermogen Afhankelijk van SDR - Gemiddeld 1,5% van overrendement 5% van pensioenvermogen 1/5 ^e deel van de SDR	In werkelijkheid afhankelijk van invaardeckingsgraad

Uitgangspunten

Methodiek

Gebaseerd op een stochastische projectie

- Vergelijking van de pensioenopbouw van verschillende vooraf besproken varianten

Scenario set

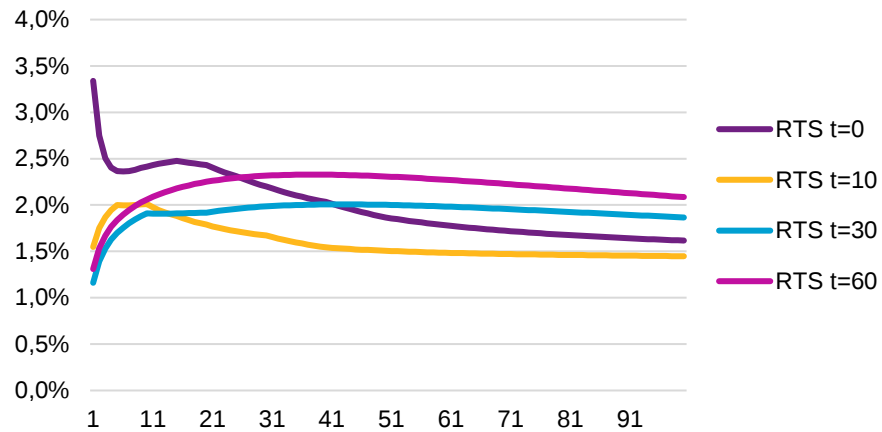
- WTP pensioenresultaten zijn sterk afhankelijk van veronderstelde beleggingsrendementen en rentetarieven bij pensionering
- Aan de hand van een DNB scenarioset zijn 10.000 economische scenario's opgesteld
- Gevoeligheidsanalyse van de uitkomsten op basis van de verschillende economische scenario's
 - Slecht weer (5^e percentiel)
 - Mediaan (50^e percentiel)
 - Goed weer (95^e percentiel)

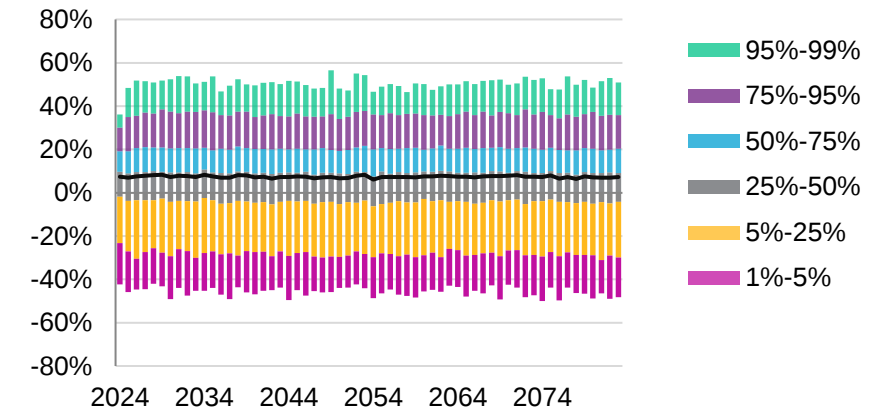
Uitgangspunten

DNB uniforme scenarioset Q1 2024 (31 december 2023)

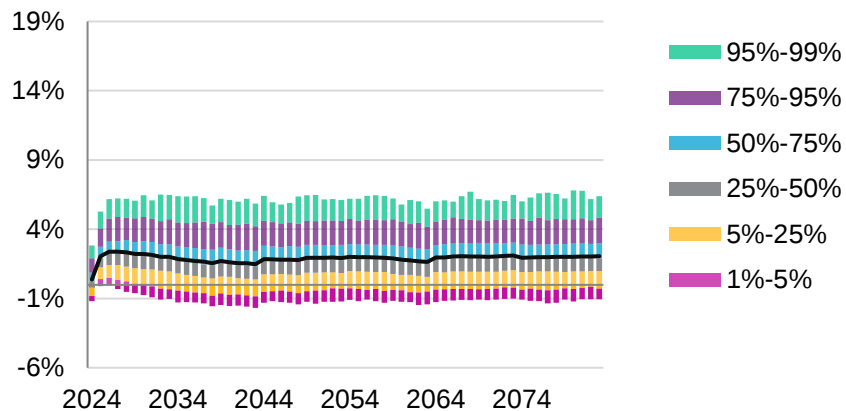
Verloop RTS uniforme set Q1 2024

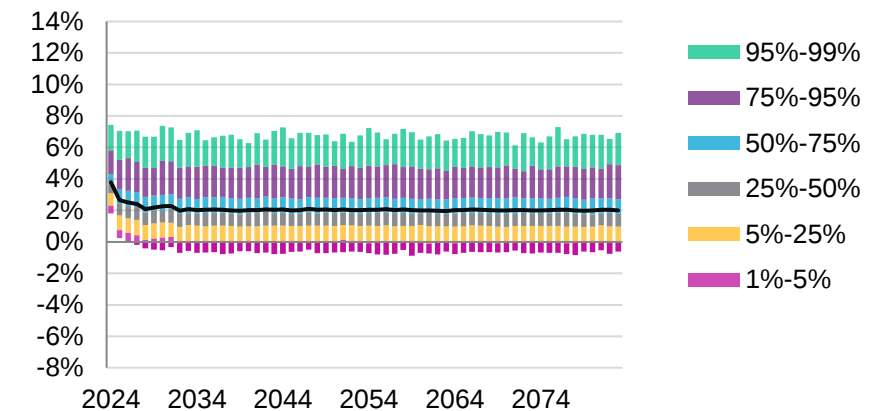
Spreiding rendement op aandelen

Spreiding 10-jaars rente

Spreiding prijsinflatie

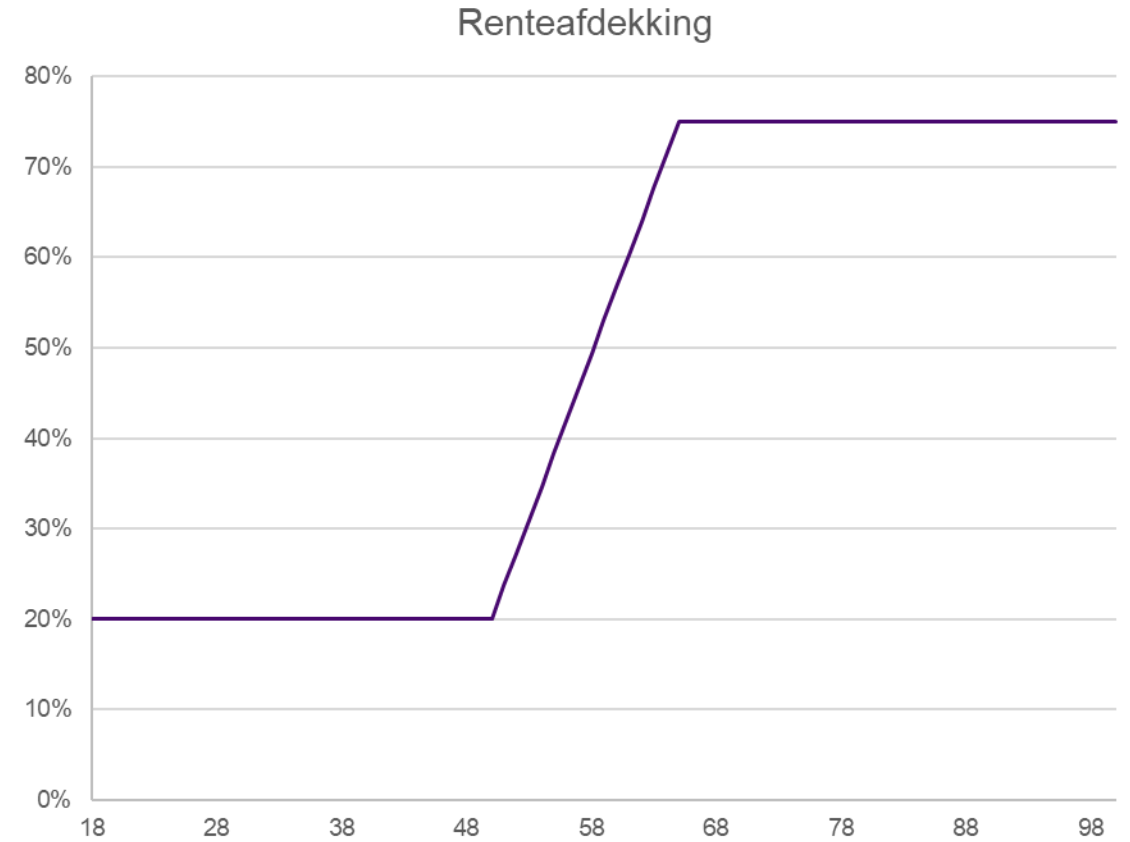
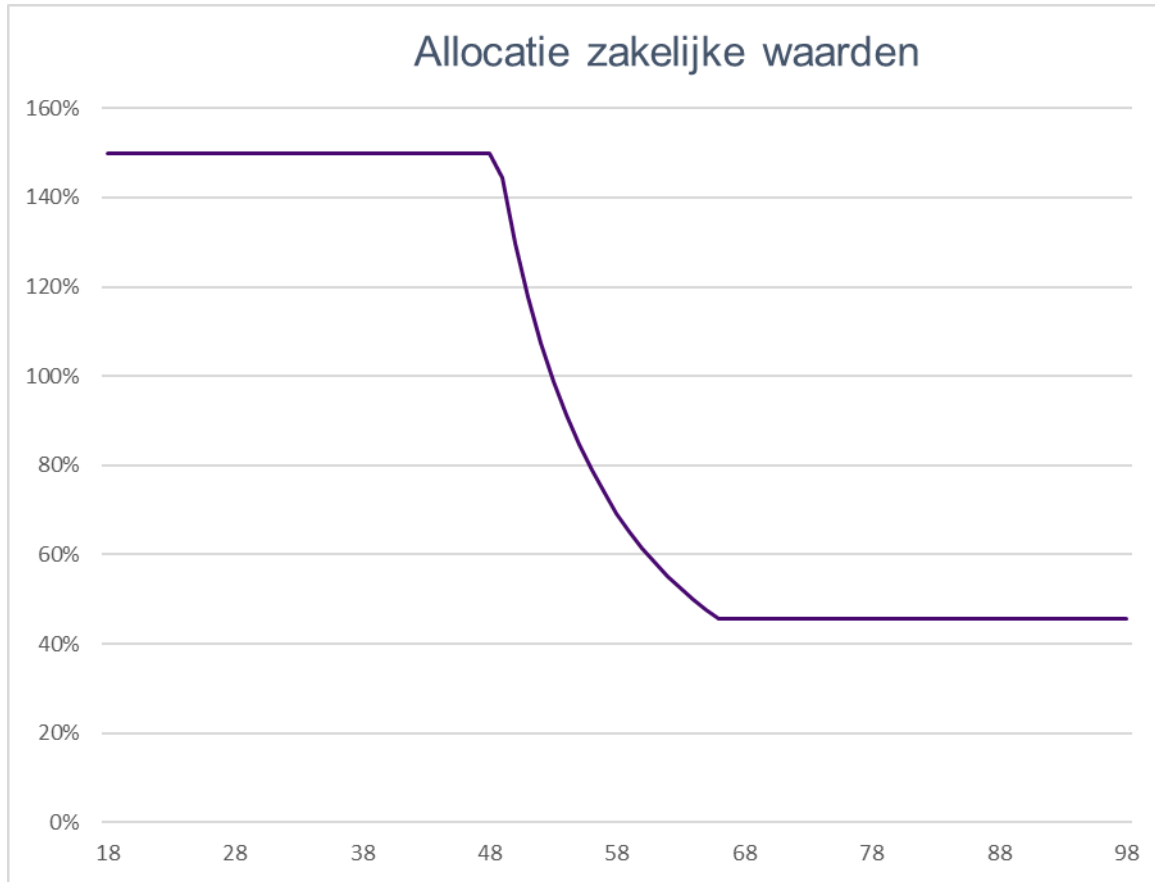
Uitgangspunten

Aannames (2)

Economische aannames	
Financiële gegevens fonds	Per 31 december 2023
Prijsinflatie	DNB scenario-set 31 december 2023 (Q1 2024)
Looninflatie	Prijsinflatie + 0,4%
Carrière	Geen
Ontslagkansen	Geen
Overlevingskansen	AG2022 + Gasunie specifieke ervaringssterfte
Man / Vrouw	84% / 16%
Conversie van kapitaal op pensioendatum	Ouderdomspensioen + 70% partner pensioen
Leeftijdsverschil man / vrouw	Mannelijke hoofdverzekerde 2 jaar en 6 maanden ouder dan partner Vrouwelijke hoofdverzekerde 2 jaar en 7 maanden jonger dan partner
Lifecycle	Geschaalde beleggingsmix vanuit de huidige collectieve mix
Beleggingsrendementen en markttrentes	DNB scenario-set 31 december 2023 (Q1 2024)

Uitgangspunten

Lifecycles

Uitgangspunten

Compensatie voor effect afschaffing doorsneesystematiek

Leeftijd	Compensatie DSS (% pensioengrondslag)
39 of jonger	0%
40	5%
41	10%
42	15%
43	20%
44	25%
45	30%
46	35%
47	40%
48	45%
49	50%
50	55%
51	54%
52	53%
53	52%
54	51%
55	50%
56	47%
57	43%
58	40%
59	37%
60	33%
61	30%
62	26%
63	22%
64	18%
65	14%
66	10%
67	6%

Netto profijt – methode

- Netto profijt is specifiek bedoeld om de waarde van de pensioentoezegging te bepalen
 - Een pensioencontract kan worden gezien als een financiële optie, waarbij de voorwaardelijkheden (bijvoorbeeld indexatie afhankelijk van financiële positie) ook een waarde hebben
 - Met netto profijt kunnen herverdelende effecten (van de doorsneesystematiek, van indexatie- en kortingsbeleid, solidariteitsreserve, etc.) inzichtelijk gemaakt worden

Netto profijt = waarde uitkeringen minus waarde premies

- Netto profijt geeft **géén** inzicht in verwachte pensioenuitkomsten en/of risico's als het mee- of tegenzit
- Netto profijt wordt berekend met een aparte – **risiconeutrale** – scenarioset
 - Deze scenarioset wordt elk kwartaal door DNB gepubliceerd
 - Belangrijk kenmerk is dat aandelen gemiddeld even veel rendement maken als obligaties
 - Een offensiever / defensiever beleggingsbeleid leidt in beginsel dus niet tot een ander netto profijt

Netto profijt – methode

- Netto profijt is een verplicht onderdeel om in overweging te nemen bij het vaststellen van de nieuwe regeling
- Netto profijt uitkomsten kunnen tegenstrijdig zijn met de verwachte pensioenuitkomsten
 - Bijvoorbeeld wanneer risicovoller wordt belegd (dat effect is wel zichtbaar in verwachte pensioenuitkomsten maar niet of nauwelijks in netto profijt)

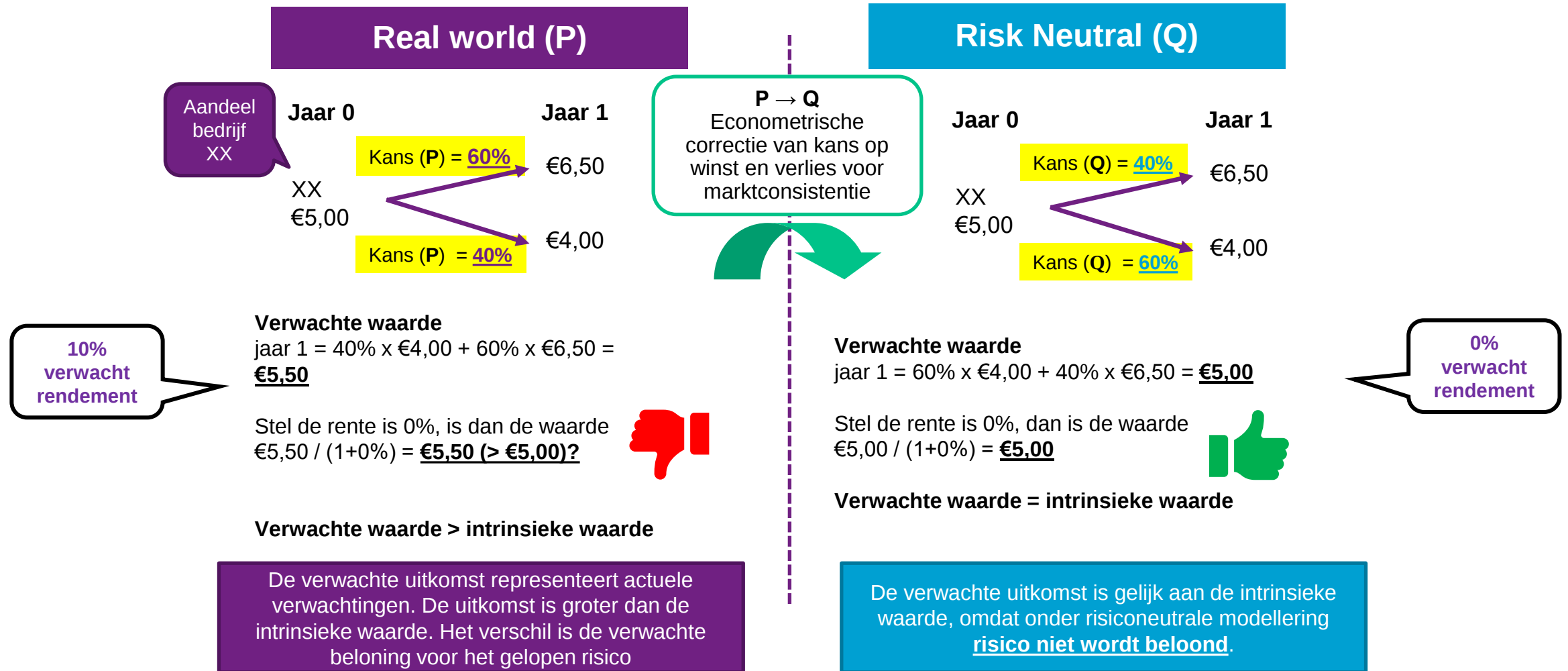
Netto profijt binnen een pensioenregeling

- Als positief: de waarde van de uitkeringen is groter dan de waarde van de premies
- Als negatief: de waarde van de uitkeringen is kleiner dan de waarde van de premies
- Voorbeeld herverdeling: doorsneepremie (herverdeling van jong naar oud)

Netto profijt bij vergelijking pensioenregelingen ('verandering netto profijt')

- Als positief: het netto profijt in de nieuwe regeling is groter dan in de oude regeling
- Als negatief: het netto profijt in de nieuwe regeling is kleiner dan in de oude regeling

Netto profijt – methode

Netto profijt – methode

Wat kan je met delta netto-profijt?

Delta netto-profijt inzichten zijn in deze pensioentransitie voorgeschreven. Enkel op basis van delta netto-profijt conclusies trekken over evenwichtigheid en wenselijkheid van de uitkomsten is wat ons betreft niet aan te bevelen. Inzichten in verwachtingen (inclusief extra rendement door risico) en de spreiding daaromheen geven evenzeer belangrijke informatie

- Netto profijt geeft een compleet beeld
 - Netto-profijt kijkt niet alleen naar de pensioenuitkering, maar ook naar de daarvoor betaalde premie. Eenzelfde pensioen voor een hogere premie, geeft een lager netto-profijt. Daarnaast houdt netto-profijt niet alleen rekening met verwachtingen, maar ook met de spreiding van de uitkomsten. Een grotere kans op een lager pensioen, geeft een lager netto-profijt. Ook maakt netto-profijt herverdeling tussen generaties en groepen deelnemers inzichtelijk
- Netto profijt is complex(er) om te interpreteren
 - Het kan zijn dat een generatie door aanpassing van de pensioenspelregels een hoger verwacht pensioen heeft, maar een lager netto profijt. Een toename in risico levert bijvoorbeeld niet meer rendement op in netto profijt. Dit maakt de interpretatie van netto profijt lastig(er). De uitkomsten zijn erg afhankelijk van economische veronderstellingen en ook de mate waarin beleid is ingericht om met extreme omstandigheden om te gaan

Netto profijt – methode

Wat kan je met delta netto-profijt? (vervolg)

- Streven naar een verandering in (delta) netto profijt van 0%?
 - Dat klinkt misschien heel evenwichtig voor alle generaties. Daarmee wordt wel impliciet ervan uitgegaan dat de situatie van vandaag met de huidige spelregels evenwichtig is bij alle (ook extreme) marktomstandigheden. Want 0% verandering in netto-profijt is per definitie gelijkwaardig aan voortzetting van de huidige spelregels, waarbij bovendien verondersteld wordt dat risico geen extra rendement oplevert. Daarnaast spelen toekomstige generaties ook een rol. Mogelijk dragen die nu bij aan het netto-profijt van de huidige deelnemers (via de dekkingsgraad). Dit kan in het nieuwe stelsel niet en is ook niet de bedoeling van de transitie